Paraugu numurs.

Marts 1914. g. 9. gads. — № 3.

Kristigs Wehstnesis.

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, „Golgatas Namâ“, Hospitala eelâ 24. Telefons 73-12. (Рига, Лифл. губ., Госпитальная ул. 24.) Pasta adrese: Въ конт. „Кристигсъ Вестнесисъ“, почт. ящикъ 1250, Рига. Redaktors-isdewejs W. Fetlers. Kreewu schurnala „Гость“ redakzija: С.-Петербургъ, „Домъ Евангелія“, 24 линія № 11. W. Fetlera telegrafiskâ adrese Peterburgâ: Петербургъ-Авенезеръ.

Maksâ ar peesuhtischanu par gadu 2 rubli; pa numureem pehrkot — 12 kap.; ahrsemês 1 dolaru 25 zentus. Sludinajumi sihku rakstu rindina maksâ 20 k. — Par katru adreses mainu 20 k.

„Kristigs Westnesis“, (The Christian Messenger), a lettish religious monthly. Publisher and Editor: Rev. W. FETLER, Hospital-Str. 24, Riga, Russia.

Kalnu Jekaba:

Getsemane — Golgata.

Es garâ daudsreis nostaigaju
Tur winâ klusâ, swehtâ weetâ,
Un sawâ firdî apdomaju,
Ko Pestitajs preeksch manis zeeta:
Tur atstahts weens ar smago krustu, —
Speesch Winu wisu grehku nasts —
Ar sahpem sirdî dsiki justam
Winsch zihnas weens un nesaprasts
Tur, Getsemanê! . . .

Un tad es klusi tahlak eju
Pa teku, kas no Wina mihta.
Es garâ redsu Wina seju,
Ta asins sweedreem notraipita. —
Tam rokas, kahjas naglam urbtas,
Un galwâ rota — ļauschu saimi . . .
Zaur Wina bruhzem asinainâm
Lai zilweks guhtu debesslaimi
Tur, Golgatâ! . . .

13. dezembrî 1913. g.

W. Fetlera:

Taws prahts lai noteek!

Is runas 11. sept. 1913. g., Tenischewa konzertsahlê, Peterburgâ.
Usrakstijusi Ruchama. Tulkojis R. Bergspitzs.

Kà pamata domu manai schi wakara runai es nemu wiseem pasihstamo isteizeenu is swehtàs luhgschanas: „Taws prahts lai noteek!“ Simtàm reisu mehs wisi esam isteikuschi schos wahrdus un simtàm reisu pret wineem grehkojuschi. Ar sawu muti mehs sazijam: „Taws prahts lai noteek,“ bet ar sawàm kahjam pahrkahpam scho prahtu, ar sawàm rokam ispostijam winu un ar sawu prahtu atstuhmam winu pee malas! Es gribu, lai mehs schodeen par to drusku padomatu. Warbuht katru rihtu un katru wakaru tu isrunâ schos swehtos wahrdus, bet waj winus isrunadams tu ari ar wiseem spehkeem zentees swehtu dsihwi west? Ja ne, tad sini, ka tu esi melis un nemas negribi Deewa prahtu, sini, ka Deewam ir pretiga tawa luhgschana un tu daritu labaki, ja no wisas sirds noschehlotu.

Taws prahts lai noteek! Kur?
Pirmkahrt, luhgschanâ. Mat. 6: 10.
Otrkahrt, deewkalposchanâ. Rom. 12: 2.
Treschkahrt, dsihwê. 1. Pet. 1: 14—16,
1. Tes. 4: 3.
Zeturtkahrt, zeeschanâs? Luk. 22: 42.

Kapehz mehs luhdsam? Kapehz Kristus luhdsa? Kas ir luhgschana? Mehs sakam, ka zilweks, kursch neluhds, naw kristigais. Draudse, kura mitejuses luhgt, naw dsihwa draudse. Bet kas tad ir ihsta luhgschana?

Man stahstija par kahdu ubadsi Maskawâ, kura gahjusi apkahrt kapeizinas issluhgdama. Wina pahrtikusi wahrda pilnâ sinâ no garosinàm, bet kad nomirusi, tad winas buhdinâ atrasti wairak trauzini ar dukateem. Schi ubadse bijuse krahpneeze, wina bij luhguse to, kas winai pawisam nebija wajadsigs. Taisni tapat daudsi no jums rihkojas ar Deewu. Jums naw wajadsigs Wina prahts, juhs negribat to, bet luhdsat. Tà neleetis puika panem no mahtes maises gabalu un tad ahrâ isgahjis nosweesch to eelas dublôs. Luhgschana ir pateesa tikai tad, ja zilweks dara tà, kà winsch luhds.

Miljoni ļauschu atkahrto katru deenu „Taws prahts lai noteek,“ bet kad Deewa prahts sahk notikt semes wirsû, tad min winu ar kahjam. Bagatais tirgotais isdsen ahrâ ubaga seewinu, kas nahkusi pee wina palihdsibas luhgtees, bet toteesu winsch no rihta ir luhdsis un sazijis: Taws prahts lai noteek!“ Waj juhs saprotat wisu absurdu, wisu schis luhgschanas nesehdsibu? Te waretu sarakstit weselus sehjumus parodiju par scho luhgschanu.

Deewa prahts luhgschanâ.

Kad samareeschu seewa sastapa Kristu pee akas, wina tuhlin pasina Winâ juhdu; bet kad Kristus luhdsa

no winas dsert, tad winai bij leels brihnums. „Kà tu, juhds buhdams, prasi no manis dsert, weenas samareeschu seewas?" (Jahn. 4:9).

Tad wina prasija Kristum, kur buhs Deewu peeluhgt, waj schinî kalnâ, jeb Jerusalemê un domaja, ka Winsch tuhlit sahks peerahdit juhdu usskatu pareisibu un ar winu sahks strihdetees par scho leetu. Bet tas Kungs Jesus teiza, ka Deews ir Gars un ka Winu buhs peeluhgt garâ un pateesibâ.

Tas Kungs Jesus Kristus teiza, ka Deews ir Gars un ka Winu buhs peeluhgt garâ un pateesibâ.

Ko nosihmê peeluhgt Deewu garâ?

Man daschreis jautâ, kapehz muhsu deewkalpojumôs naw nekahdu zeremoniju. Bet luhk, atkahrtot peesawinatus wahrdus un peesawinatas kustibas jau nenosihmê peeluhgt garâ. Waj juhs ari sinat, ka garâ isteikt wahrdus: „Taws prahts lai noteek," nebuht wehl naw winus isteikt ar mehli? Un naw tas no swara, kur un kâ mehs luhdsam, bet — lai muhsu sirds luhgtu. Bija ļaudis, kas gahja alâs luhgt, un no tureenes, no semes apakschas Deews winus dsirdeja. Ziti uskahpa stabôs un ari no tureenes Deews winus dsirdeja. Un zik daudf leeliskas luhgschanas, pawaditas wiskrahschnakâm zeremonijam, nekad naw Deewa troni aissneeguschas! Ahreenei naw nekahda swara. Pat sliktakais leijerkastneeks jums Schaļapinu nodseedas ar sawu „maschinu," bet leekat winam pascham dseedat un juhs dsirdeseet skanas, no kurâm buhs jabehg. Dseedat garâ, nosihmê dseedat pascham, apsinigi, no wisas sirds. Apdomajat to mahjâs pahrgahjuschi. Sahkat luhgtees garâ, un ne mechaniski tikai atkahrtojot peesawinatus wahrdus.

Luhgschanâ mums jabuht ari pateeseem, t. i. nemelot, pateesi wehletees to, ko luhdsam. Ja mehs sakam: „Taws prahts lai noteek," tad mums ari no wisas sirds jawehlas, lai tas notiktu. Luhk ko nosihmê luhgt garâ un pateesibâ.

Daschreis par mums runâ, ka mehs leelotees ar grehku peedoschanu. Un to saka tee ļaudis, kas katru deenu luhdsas: „peedod mums muhsu grehku paradus." Wini luhdsa tâ katru rihtu un katru wakaru, bet kad teem prasisi, waj wineem ir grehku peedoschana, tad wini pat scho jautajumu eeskata par muļķigu un neweetâ. „Kas tad to war sinat?" Eedomajatees, kahdu juhs sew Deewu preekschâ stahdatees! Ja man kâ kautko luhgtu un es nedotu, tad mani turetu par zeetsirdigu zilweku. Ko tad tu tahdâ gadijumâ gan lai saki par Deewu? Es teiktu, ka par tahdu Deewu es ne dsirdet negribetu.

Usklausat, starp mums schodeen atrodas tahdi, kuri naw peedewuschi saweem eenaidneekeem, kuri tâ sakot, glabâ akmeni asotê preeksch sawa tuwaka. Kapehz tad gan Juhs sakat us Deewu: „kâ ari mehs peedodam saweem paradneekeem?" Tee ir meli, tu nepeedod! Waj tu nemas nesaproti, ka schahda luhgschana skan kâ issmeeklis pret Deewu? Diwdesmit, trihsdesmit, peezdesmit gadus tu luhdsees grehku peedoschanas un wehl weenumehr nedabon. Kapehz gan? Ja es ar sirsnigu grehku noschehloschanu nahku Deewa preekschâ, tad

sinu, ka winsch man peedod.

Es nemu Wina wahrdu, un kas tur usrakstits? „Kas pee Manis nahk, to Es neismetischu ahrâ" (Jahn. 6:37). Un kas wehl? „Es, Es tas esmu, kas isdeldu tawus pahrkahpumus" (Esaj. 43:25). Un kas wehl" „Waj tad Mana roka ihsin paihsinata, ka ta newar atpestit? Jeb waj Man spehka newaid isglahbt?" (Esaj. 50:2). Un kas wehl? „Kad juhsu grehki tik sarkani buhtu kâ asinis, tatschu tee taps balti kâ sneegs un jebschu tee buhtu kâ purpurs, tatschu tee kļuhs tapat kâ willa." (Esaj. 1:18).

Deewa prahts deewkalposchanâ.

Pawila grahmatâ Romeescheem, 12. nodaļâ 2. pantinâ teikts: „Un nepaleekat schai pasaulei lihdsigi, bet pahrwehrschatees, sawâ prahtâ atjaunodamees, ka juhs warat pahrbaudit, kas ir tas labais un patihkamais un pilnigais Deewa prahts."

Luhk eeksch kam pastahw pateesa deewkalposchana: atsiht Deewa prahtu.

Deewa prahts dsihwê.

„Eseet swehti, jo Es esmu swehts," — schis ir Deewa prahts atteezotees us muhsu dsihwi. Kursch gan no mums domâ s, ka kristigais war buht palaidnis, waj dsehrajs, jeb saglis? Un ja tu tâ domâ, tad tas peerahda, ka tu pats neesi kristigais. Es jautaju juhs: sakat, waj juhs zenschatees wiseem spehkeem us swehttapschanu? Neaismirstat, grehks daschreis ir ļoti smalks: daschs gan nedser, bet ir padewees zitam kahribam. Wakar kahds tizigs brahlis atweda pee manis sawu mahsu, septinpadsmitgadeju prostitueto. Schi, gandrihs lasit nemahzetaja skuķe, eenahza manâ kabinetâ kâ kahda prinzese: pirkstôs tai bij briljanti, kurus ta maksajusi ar sawu godu, ar sawu meesu!

Es rahdiju winai diwas fotografijas, kuras dabuju Amerikâ: us weenas no winâm bij redsams jauns, swaigs, skaists seeweetes sejs, un us otras — tas pats sejs, bet sagrumbojees, iskehmots, ustuhzis! Luhk, ko grehks padarijis ar scho seeweeti kahdôs 2—3 gadôs . . .

Mahsas, jaunawas, no jums atkarajas kahda buhs nahkoschâ Kreewija. Esat schķihstas! Sargatees no pasaules, sargatees no iswirtuschu jaunu ļauschu sabeedribas! Brahļi, jaunekļi, esat schķihsti! Us swehtischanu es juhs usaizinu schowakar.

Deewa prahts zeeschanâs.

Luk. 22:42. Juhs sinat scho weetu: tur Kristus, schis Leelais Zeetejs stahw Getsemanes dahrsâ us zeļeem un saka: „ne Mans, bet Taws prahts lai noteek!" Draugi, kad mums jazeesch, nekurnesim pret Deewu, neprasisim Winam, kapehz Winsch mums ussuhta zeeschanas, bet kopâ ar Jesu no wisas sirds sazisim: „Taws prahts lai noteek."

Pamoſchanâs un ſwehtiſchanâs.

Pirmo kriſtigo ſeegelis.

Pehz Gotfrida Arnolda:

Kahdi bija pirmee kriſtigaji?

(14. Turpinajums)

Dewitâ nodała.

Deewkalpoſchana.

Katrs darbs, pehz Deewa prahta eekahrtots, eſot pateeſibâ deewkalpoſchana, mahzija pirmee kriſtigaji.

Wini teiza: „Raditajs mums tapehz dewis azis un auſis, lai wiſs, ko runajam, Winam kalpotu, wiſs, ko daram, Winam peederetu, lai mehs Winam beſ pahrtraukuma dſeedatu ſlawu, upuretu pateizibu un tâ ſchkihſtitu muhſu apſinu. Ari behdas Deewa kalpeem neteek tikai tàpat peeſuhtitas, bet gan tapehz, lai taptu pahrbaudita winu mihleſtiba pret Raditaju."

Auguſtins ſaka: „Kas zits ir deewbijiba, ja ne kalpôſchana Deewam, un ar ko zitu wehl lai Winam kalpojam, ja ne ar mihleſtibu? Kriſoſtoms uſſwer: „Muhſu deewkalpoſchana nedrihkſt buht meeſiga, t. i. winai janoteek zaur dwehſeli un tàs ſchkihſtibu. Waj gan kahds zaur to ween taps ſwehts, ka winſch neſs pee Deewa tautas peederiga wahrdu? Ko palihdſ netiklai ſeeweetei neſt ſchkihſtu wahrdu? Ko palihdſ grehzneekam ſauktees par Deewa kalpu? Kà juhs iſbehgſeet ellei, ja juhs buhwejat baſnizas, bet pateeſà tiziba naw juhſu draudſês; ja juhs Bibeli laſat, bet winai netizat, ja juhs praweeſchus, apuſtułus un mozekłus ſauzat wahrdâ, bet neſekojat winu darbeem un atſihſchanai?"

Blakus ſchai wiſihſtakai un galwenakai deewkalpoſchanas noſihmei bij tomehr wehl ari tà ſauktàs ahrejàs deewkalpoſchanas eekahrtojumi.

Pee ſcheem peeder pirmâ kahrtâ protams

luhgſchana.

Par pirmo kriſtigaju luhgſchanas dſihwi mehs atrodam daudſ peeſihmes, kuras rahda, zik winu ſatikſme ar Deewu bij peeklahjiga, ſchkihſta un ſwehta.

Tas wineem bij pats par ſewi ſaprotams, ka galwenais dſineklis uſ luhgſchanu nedrihkſt buht ahriga wajadſiba un truhkums, „ka ne tikai tad wajag luhgt, kad noteek kaut kas nepatihkams, bet ka allaſchin japaleek luhgſchanâs; kad dwehſele ir noguruſi un gaudrihſ nomahkta no łaunàm kahribam, lai Deews winu waretu paklauſit un atſwabinat."

Wehl wini uſſwer to, ka luhgſchanai janahk no pateeſas, pehz pilnigas atſwabinaſchanas ilgodamàs ſirds.

Tertulians ſaka: Luhgſchanai jabuht ſaweenotai ar Deewa pawehłu peeminеſchanu, lai mehs no Wina auſim nebuhtu tik tahłu kà no Wina likumeem. Tas ſagatawos luhgſchanai zełu uſ debeſim; jo neſchkihſts gars nekad newar tapt atſihts no Sw. Gara, nedſ behdigs no preezigà, nedſ ſaiſtits no brihwà. Neweens neeelaiſchas ar ſawu eenaidneeku; neweens neſaeetas ar zitadeem, kà tikai ar ſew lihdſigeem. Kà nu lai war ar maſgatàm rokam, bet ar neſchkihſtu garu luhgt? Pat rokam jabuht garigi ſchkihſtitàm no nepateeſibas, ſlepkawibas, neſchehlibas, burwibas un ziteem traipekłeem, kuri rodas ſirdî un wehlak zaur rokam teek padariti."

Kahds zitais rakſta: „Luhgſchanai naw nekahda panahkuma, ja tas, kurſch luhdſ, ſpihtigi paleek ſawôs grehkôs, un ja ari winſch lai zik ilgi luhgtu. Grehzneeks tikai wehl wairak paleelina ſawa łaunuma naſtu, kad winſch beſdeewigas rokas pazeł pret debeſim un ſuhta ſawu luhgſchanu pee Deewa ar apgahnitu neſchkihſtu muti, itkà winſch neka łauna neapſinatos. Tahds Deewu netikai nizina, bet ari ſaimo. Tadehł tam, kas newainigas rokas grib pazelt uſ Deewu, jabuht newainigam. — Jaſargas no wiſeem grehzigeem kawekłeem, jaeenihſt łaunu gribu, jabehg un jaſargas no paſauligàm kahribam un japeekeras tikai Deewam, tad Winſch drihſ palihdſès. — Bet kam naw ne tizibas, ne mihleſtibas, un kas par to neko ari neiſtaiſa, un kura luhgſchanâ un iſtureſchanâs naw tizibas un pakauſchanâs uſ Deewu, tadehł ka winſch pats ſewi nepaſihſt un neſin, ka tàs winam truhkſt, tas ari newar neko praſit no Deewa. — Neweens neteek paklauſits, kad winſch luhdſ ſirdsbailês ar ſchaubiſchanos, bet tikai tad, kad winſch pazeł ſchkihſtas rokas uſ Deewu. Tà tad eekſch luhdſeja wajag buht tizibai, un ari darbeem, kahroſchanam, zeeſchanam, aſinim, ar wahrdu ſakot — it wiſam jàluhdſ un jabrehz; jo Deewa preekſchâ pat domas brehz."

Uſ **kopigu** luhgſchanu tika likts leels ſwars pehz tà Kunga apſoliſchanas: „Kur diwi no jums wirs ſemes ir weenâ prahtâ jebkuras leetas dehł, ko tee grib luhgt, tad ta teem taps dota no Mana Tehwa, kas ir debeſîs."

„Mehs ſanahkam kopâ," tà wini rakſtija ſaweem eenaidneekeem, „Deewam par godu, lai mehs Winu uſwaretu, itkà ar weenu roku zaur ſawàm luhgſchanam un peeſaukſchanam. — Un ſchi wara Deewam patihk."

Ziti ſazija: „War jau gan ari luhgt weens pats, bet tas naw tomehr tà kà draudſê, kur luhgſchana top weenprahtigi ſuhtita pee Deewa. Weens pats luhdſot tu tà netapſi paklauſits, kà kad tu luhgſi kopâ ar ſaweem brahłeem. Jo ſcheit ir kautkas wairak, proti weenprahtiba, ſaſkana un ta meera ſaite. Tas Kungs ir ſolijis pilnigi un wiſu dot, ko praſa luhgſchanas weenprahtiba. Tik daudſ ceſpehj kopiga luhgſchana!"

Deews ir apsolijis dot wiseem saweem behrneem schehlastibas un luhgschanas Garu.

Augustins par to saka no saweem peedsihwojumeem: „Kad wehleschanàs luhgt naw no mums mekleta tapusi, bet ir peepeschi radusès, kad kautkas schigli eenahzis sirdì, zaur ko ar neisteizamàm nopuhtam teek panodinata ilgoschanàs luhgt, tad nedrihkstam atlikt luhgschanu uf zitu reisi, lai buhtu kà buhdams."

„Luhgschanai," tà pirmee kristigajee mahzija tahlak, „janoteek bes bailem, zeeschâ uftizibâ. Tiziba ir luhgschanas awots; bet kad awots isschuwis, tad strauts wairs newar tezet." — „Bailiga luhgschana nesneedsas lihdf debesim; jo newajadsigas bailes attura luhgschanu, ka wina neteek us augschu. Bet tiziga un pasemiga luhgschana speeschas zaur mahkoneem un teeschani neatgreesisees tukscha atpakal. Kas nespeedisees ar waru, tas debesu walstibu sew klaht nepeeraus. Kas spehzigi neklauwè, maisi nedabùs. — Ja ari dwehsele pate par sewi ir nezeeniga, winai tomehr naw janogurst luhgschanâ, naw ari jaschaubas, bet brihwi jatuwojas Deewam, sinot, ka Deewa schehlastiba pate ir muhsu leelakà aisluhdseja."

„Tikai luhgschana no pasemiga gara ir spehziga," mahzija pirmee kristigee, „un pee eekschejas pasemibas japeeweenojas ari „a h r e j a i."

„Neapmeerinees ar ahreju brehkschanu," wini weens otru pamahzija, „bet pabeidf pilnigi sawu zihnu eekschpusê, lihdf tu zaur sawu eedsilinaschanos luhgschanâ sanemi to, ko tu kahro, un lihdf tew eespehjams apspeest sawas launàs domas. D w e h s e l e t i k a i t a d l u h d s p a r e i s i, k a d w i n a n e p a r k o z i t u w a i r s n e d o m à. To panahk weenteesiga eegribeschana, lai sirds netop eenemta no neusmanibas waj r u h p e m p a r l a i z i g à m l e e t a m, kuras kawè suhtit pee Deewa schkihstu eekahroschanos. Pahr wisàm leetam wajadsigs meesu sist krustâ un apspeest neprahtigas kahribas. Kas atturigi dsihwo, tas staigàs itkà Deewa azu preekschâ, winsch drihs nomanìs sawas launàs domas un turesees tàm pretim, tà kà winsch netikai ar wahrdeem ween, bet ari ar sirdi un darbeem nahks pee Deewa."

„Daudsi neprot daudf runat waj saprotami un skaisti nest preekschâ sawu leetu, kad wini nahk pee teesnescha, bet wini palaujas us to, kursch schahdas leetas labak prot kà wini. Tadehl wini luhdf, lai teesnesis neklausas winu wahjos wahrdus, bet lai dara pehz sawas gudribas un leetas apstahkleem. Tàpat ari kad zilweks runà ar Deewu, tad winsch luhdf, lai Deews neluhko us wina wahjeem wahrdeem, bet lai skatas sirdî un lasa to, ko ar wahrdeem newar isteikt."

No ta Kunga pascha mums nodoto „Muhsu Tehws", kuru pirmee kristigajee weenkahrschi sauza par „l u h g s c h a n u", wini tureja loti augstu. Katru deenu wini to leetoja un tapehz winu sauza par „d e e n i s c h k u l u h g s c h a n u." Tàpat wini ari leetoja Dawida dseesmas.

Par winu luhgschanas **weidu** s a p u l z ê s Justins raksta: „Preekschneeks luhdsa un issazija pateizibu ar wisu spehku, un wisa draudse to apstiprinaja ar A m e n."

Kas atteezas us ahrigu istureschanos luhdsot, waj klusi, waj skani, jeb kahdu stahwokli kermenim jaeenem, u. t. t., tad par to nebij nekahdu preekschrakstu.

S k a n a i luhgschanai daschreis pretojas, ja eewehroja, ka ta notika no dascheem wairak waj masak nepateesigâ garâ, jeb kad ziti zaur to tika trauzeti.

Par kermena stahwokli pee luhgschanas kahds raksta: „Mums naw preekschrakstu, kà muhsu kermenim jabuht pee luhgschanas, ja tikai sirds tuwojas Deewam un iswed Wina prahtu. Jo te mehs stahwam luhgschanâ kà muitineeks, te sehscham kà Dawids un Elija, un ja mehs gulot nedrihkstetu luhgt, tad nebuhtu rakstits: „Mana gulama weeta pluhst no asaram."

Bes tam sirds eekustinajums jau pats eewed kermeni weenâ waj otrâ stahwoklî, „jo", Krisostoms saka, „ahrejà istureschanàs jau ir sihme no eekschejas darboschanàs."

Katrâ sinâ zelôs meschanàs luhdsot bij wispahri peenemta, pehz Jaunas Deribas preekschsihmes. (Mat. 17 : 14; Mrk. 1 : 40; Luk. 5 : 8; Luk. 22 : 41—45 u. t. t.).

Tertulians raksta, p. peem., ari par mozekleem, ka zaur winu „zelôs meschanos un gaweschanu" pehz leela sausuma sekojis atspirdsinoschs leetus.

Par Jekabu ar pawahrdu Justs, mehs lasam, ka wina zeli zaur pastahwigu semê meschanos pasaudejuschi gandrihs wisu juschanas spehju. Par kahdu zitu mahzekli, Sihmani Skilites, mehs dsirdam, ka winsch daschreis weselas naktis gulejis luhgschanàs Deewa preekschâ un winsch pee tam tik semu lozijees, ka warejis ar galwu aissneegt kahjas.

Pats par sewi saprotams, pirmee kristigajee luhdsa Deewu w i s u r; kà lai dsihws kristigajs to nedaritu? Tomehr wini labpraht usmekleja preeksch luhgschanas weentulas un klusas weetas, kà jau ari Pestitajs pats gahja tuksnesî, lai waretu peekopt sirdssatiksmi ar sawu Tehwu.

Kahda deewbijiga seewa, wahrdâ Marzella, beeschi luhdsa slepus pee mozeklu peeminekleem.

Turpreti Krisostoms saka: „Ari us tirgus waj swarigâs darischanàs war luhgt. War strahdat darbnizâ un tomehr sawu dwehseli allasch upuret Deewam. Wehrgs, kursch eepehrkas un eet un nahk, pawars u. t. l. war tomehr luhgt, ja ari winsch newar nahkt sapulzê. Jo Deews neeewehro weetu, bet prasa tikai weenu leetu: deewbijigu sirdi un pateesigu dwehseli. Pawils luhdsa zeetumâ, seekstâ un kehdês, un winsch tomehr kustinaja zeetuma pamatus."

„Kristus zaur sawu atnahkschanu ir swehtijis katru weetu; wisas weetas ir derigas preeksch luhgschanas.

Tagad wisa seme ir swehtaka nekà ta weeta, kuru Wezâ Deribâ sauza par wissswehtako weetu."

Tas Kungs bij wineem pawehlejis: „Luhdseet bes mitefchanàs." „To Winsch pawehlejis," wini sazija, „un newis: weenmehr st r a h d a t, g a w e t, n o m o d â b u h t, j o l u h g s c h a n a n o t e e k b e s m e e s a s p e e p a l i h d s i b a s u n t a d e h l t a t o a r i n e n o w a h j i n a."

Neweens toreis neatwainojas, ka nespehj weenmehr luhgt; isrunas nebij, ka esot pardauds ko darit. Waj nu pilnigi atstahja laizigo darbu, jeb atkal patureja, neskatotees us darbu, brihwu, us Deewu wehrstu sirdi, tà ka tomehr pilnigi wareja isdarit Wina peeluhgschanu.

Tomehr loti tika eewehrots wajadsigais laiks preeksch luhgschanas. Hieronims dod saweejeem schahdu preekschrakstu: „Ahtrak newajag eenemt baribu, kamehr naw Deews peeluhgts un ahtrak nezeltees augscham no galda, kamehr naw pateikuschees sawam Raditajam. Kad mehs isejam, lai luhgschanas muhs apbruno, kad pahrnahkam mahjâs, lai peeluhdsam Deewu, eekam apsehschamees. Meesa ahtrak nedrihkst duset, kamehr dwehsele naw nahkusi pee meera."

Kas atteezas us pirmo kristigaju luhgschanu saturu, tad daschas no tàm mums wehl usglabajuschàs; wisas grosas tikai ap garigàm, deewischkigàm un debesigàm leetam. Schim dwehselem bij par neezigu, par newehrtigu, luhgt laizigus labumus; Deewa behrns labak lai luhds pehz l e e l à m leetam, pehz muhschigeem, neisnihkstoscheem labumeem, lai winsch buhtu kà engeli debesis," tà wini sazija.

Bet ari to wini sinaja, ka nepeeteek no Deewa kautko tikai luhgt, bet ka no swara ir tas, waj luhgtais teek s a n e m t s un labi leetots un waj t a d a h w a n a t o p p a m o d i n a t a, k u r a z a u r l u h g s c h a n u w i n ô s t i k a e e l i k t a. Augustins wehl wehlakôs gadôs schehlojas, ka winsch, jauneklis buhdams bijis tik neprahtigs, ka jaunibas kahribam pamostotees, luhdsis Deewu pehz schkihstibas un sawaldischanàs dahwanam tikai preeksch wehlaka laika, tadehl ka winsch baidijees, ka Deews waretu winu drihs paklausit un dseedinat no bedsinoschàs meesas kaislibas, kurai winsch gribeja labak laut paschai isdsist, nekà winu nodsehst."

Hilarijs saka: „Tikai isluhgtàs schehlastibas i s l e e t o s c h a n a ir ihstà luhgschana. Ja, katra tizigaja wehleschanàs jau ir nemitoscha brehkschana us Deewu, un tadehl ta nepastahw wahrdôs, bet darbôs, kuri teek dariti ais paklausibas tizibâ."

Mehs jau beeschi esam peeweduschi Hieronima isteizeenus. Winsch esot bijis wiswairak mahzits starp wezajeem basnizas tehweem, un wispahri nemot wismahzitakais wihrs sawâ laikâ.

Kà sehns winsch no saweem augstas kahrtas ungaru wezakeem bij aissuhtits us Romu, sinibas peesawinatees. Gresnajâ pilsehtâ us behrna garu wiswairak eespaidu atstahja daudsee mozekku kapi, un wina leelakais preeks bij atrastees un staigat winu starpâ. Wehlak, no ilgam pehz meera dsihts, winsch aisgahja tuksnesi pee muhkeem, kur winsch dedsigi nodewàs Sw. Rakstu pehtischanai un meesas stingrai pahrmahzischanai. Tomehr mekleto meeru neatrasdams, winsch aisbehga Sirijas tuksnesi un pawadija scheit 4 gadus wisstingrakâ paschaisleegschanàs un paschpahrmahzibâ, nepahrtraukti nodsikinadamees Sw. Rakstôs.

Pehz schi laika winsch atkal atgreesas us Romu, kur winsch tika aizinats par presbiteri (draudses wezako). Wina bahrgâ nopeetniba pret galwas pilsehtas netikumibu, sewischki augstako schkiru starpâ, winam radija dauds ruhktus eenaidneekus. Pehdejo eenaids beidsot ari aisdsina winu no Romas, un winsch par sawu turpmako dsihwes weetu isswehlejàs to weetu, kur muhsu Pestitajs dsimis, Betlemi. Tur winsch nomira 420. gadâ.

No wina ir usglabajusès ari weena luhgschana, tik mihliga, aiskustinoscha sirdssaruna ar Pestitaju, kuru winsch pats ihsi preeksch sawas mirschanas wehl usrakstijis, ka mehs gan drihkstam winu pasneegt ari scheit.

Winsch saka: „Zik beeschi es usluhkoju to weetu, kur mans Pestitajs peedsimis, tad es ar Winu sahku saldi sarunatees. Ak Kungs Jesu, es saku, zik zeeta ir Tawa guleschana silitê, manas swehtlaimibas dehl! Kà lai es Tew to atmaksaju! Tad man leekas, itkà Behrninsch atbildetu: Es neko neprasu, tikai dseedi: Gods Deewam augstibâ! Es wehl wairak pasemoschos Getsemanê un pee krusta. Tad es saku tahlak: Mihlotais, man Tew tomehr kautko jadod, es Tew doschu wisu sawu naudu. Bet Winsch atbild: Debesis ir Manas, ari seme Man peeder, Man neko newajag; atdod naudu nabageem, tad Es to peenemschu, itkà ta Man buhtu dota. Es runaju tahlak: To es labpraht darischu; bet man Tew pascham ari kautko jadod, jeb es ais schehluma nomirschu. Tad Behrninsch atbild: Ja tu esi tik dewigs, tad Es teikschu, ko lai tu man dodi. Dod schurp tawus grehkus, tawu launo apsinu un tawu pasuschanu. Es saku: Ko Tu ar schim leetam darisi? Behrninsch teiz: Es tàs nemschu us saweem plezeem un ta buhs Mana waldiba un godiba, kà Esaja agrak papreekschsludinaja, ka Es nesischu un aisnesischu tawus grehkus. Tad es eesahku raudat un saku: Behrnin, mihlais Behrnin, kà Tu manu sirdi esi aiskustinajis! Nem, kas mans, un dod man to, kas Taws, tad es buhschu brihws no grehka un nodroschinajis sew muhschigu dsihwibu."

(Turpmak wehl.)

Teologijas daktera Henrija Fischa:

Garigu pamoschanos wehsture.

(9. Turpinajums.)

3. **Darbiga sludinaschana nahza zaur pamoschanam.** Mehs gandrihs neusdroschinamees pazelt aiskaru, lai redsetu, kahdi bij mahzitaji eepreekſch daschâm leelâm wehsturiskâm pamoschanam, peem. Wiklifa, Husa un Lutera laikâ, waj atkal kad Witfilds sahka darbotees. Anglu garidsneeki tai laikâ ir par daudſ labi jau pasihstami. Daudsi no wineem neprata pat lasit Bibeli. Par garidsneezibu, pat tik wehlu wehl, kâ 1781. g., Kupers wareja rakstit, bes baidischanâs, ka tiks atspehkots, sekoscho:

„Tik masums atrodams, kam Elus gars,
Ownus un Pineas ir wiss zits leelais bars."

Tikpat labi ari sinams, ka leels skaits Amerikas kongregazionelo garidsneeku ap 18. gadusimtena pirmo pusi un widu nebij tizigi, un pat neislikâs par tahdeem. Teek sazits, ka **diwdesmit mahzitaji** atgreesuschees Bostonê un winas apkahrtnê zaur Witfilda sludinaschanu, wina treschajâ zelojumâ pa Ameriku. Pat daschi sewischki eewehrojami wihri apgalwoja, ka „netizigeem garidsneekeem ir sinami amata peenahkumi, kurus wini likumigi war ispildit." Kahds zits par to saka: „Leels skaits presbiteeschu basnizâ un daudsi, ja ne leelakâ dala, Jaun-Anglijâ turejâs pee usskateem, ka netizigi zilweki, ja wini tikai naw kezeri sawâs mahzibâs waj peedausigi netikumibas dehl, war eenemt garigus amatus un ka winu darbi ir wehrtigi un derigi. Ilgus gadus schis domas tika atklahti un dedsigi aisstahwetas."

Leelais ustraukums, kahdu sazehla Tenenta slawenais sprediķis Nottingamâ: „Breesmas zaur netizigu garidsneezibu," ir zits paskaidrojums par teem laikeem.

Sawa sprediķa „laboschanas" dalâ winsch issauzas: „Wesels saraksts un wesels skats schehloschanos, raudu un waidu atklahjas, tapehz ka ir eelaisti schee sisenu bari, wariseji, kuri wiltigi un neschehligi eelihduschi garidsneezibâ schis netiklâs paaudses laikâ! Wini tikpat lihdsinas wezo wariseju aprakstam, zik weena wahrnas ola otrai! Taisniba, gan daschi no modernajeem warisejeem ir eemahzijuschees plahpat par jaunpeedsimschanu druszin gudraki, nekâ winu senzis Nikadems, bet peedsihwojuschi un sajutuschi wini to tikpat maſ kâ winsch. Akli ir tee, kas neredſ, ka tahds ir garidsneezibas wispahrigais stahwoklis schai paaudsê."

Bes schaubam, tas bij druszin pahrspihleti un sprediķa isteiksme bij par stingru; bet droscha leeta ir ta, ka weenkahrschi skaidri wahrdi bij wajadsigi, un kahda neapgahschama autoritate saka, ka „nekahdam zitam zilwezigam lihdseklim naw tâ japateizas, kâ schim sprediķim, par to, ka tagadejee presbiteeschu sludinataji wispahri nemot ir deewbijigi." Tik daudſ par to laiku pamoschanâm, zik winas atteezas uſ weseligi atgreesto garidsneezibu.

Bet wehl augstakas ihpaschibas nekâ atgreeschanâs ir wajadsigas preekſch gariga darba, proti: **Swehta Gara saneemschana bagatigâ mehrâ.** Zik daudsu sludinataju raksturs un sludinaschanas weids naw tapuschi pilnigi pahrweidoti zaur eepreekschejeem peedsihwojumeem pamoschanâs. Pateesi ir eewehrots, ka **sludinatajs zaur pamoschanam war eemahzitees to, ko winsch neſ waj eemahzitos sem ziteem apstahkleem.** Pee pamoschanam winam ir preekschteesibas — kahdas newar eeguht zitur — eepasihtees ar zilweka sirds pahrmainam; pahrleezinatees par daschadu pateesibu eespaideem uſ juhtu daschadeem stahwokleem; eemahzitees atklaht nepareisas zeribas un eedroschinat un nostiprinat labas zeribas; un sawu pascha dwehseli dsili peepildit ar pateesu garu preekſch sawa darba. Tâdehl ari sludinataji, kuri pahrdsihwojuschi pamoschanos, sludinaja, luhdsa un darija wisu sawu darbu ar daudſ leelaku nopeetnibu un panahkumu, nekâ eepreekſch; un wini paschi ne reti apleezinajuscht, ka tas, ko wini eeguwuschi pamoschanos laikâ ir wineem bijis no leelaka swara un wehrtibas, nekâ gadeem ilga studija.

Jaatmin ari, ka **pamoschanâs spehji pawairoja sludinataju skaitu.** Kad tuhkstoscheem jauneeschu sapulzejuschees basnizâ, tad isnahk preekschâ muhsu jauneklí un saka: „Scheit es esmu, suhti mani." Kas ta gan buhtu par isstahdi, ja mehs eespehtu usdot wisu pehdejo simts gadu sludinataju wahrdus, kuri atgreesuschees pamoschanos laikâ! Un ja schahdi laiki wairs neatkahrtotos, tad mehs zitu neko neredsetu, isnemot to, ka leelais tagadnes darbs apstahtos aiſ strahdneeku truhkuma waj atkal tiktu ispildits no zilwekeem, kureem truhkst wiswajadsigakâs ihpaschibas.

4. **Par mahzibas eestahdem japateizâs pamoschanam.** Daudsas no winâm iszehlâs taisni pamoschanâs. Mehs jau redsejam, ka 24 uniwersitates iszehlas weena gadusimtena laikâ Anglijâ pehz Wiklifa puhlineem. Ari Prinstona koledschas nodibinaschana Amerikâ ir tikai weens peemehrs no daudseem, kur sahkums bijis pamoschanâs. War peeminet, ka tas pats pamoschanâs laiks radija ari Dartmotas koledschu. Starp mohikaneem (indijaneeschu zilts), kuri atgreesâs 1741. g. bij ari Simsons Okums, toreiſ 17 g. wezs. Dezembri 1743. g. Wihloks peenehma winu kâ skolneeku, un winsch turpinaja sawas mahzibas schai gimenê wairak gadus. 1748. g. Wihloks nolehma dibinat skolu preekſch indijanu sludinataju isglihtoschanas, un pirmais noteikts pamats bij dahwana no Josuus Mora, kahda muischas ihpaschneeka, 1754. g. Pamoschanos eespaids uſ daschâm indijanu ziltim winam palihdseja sawahkt skolneekus un 1762. g. wina sinaschanâ bij jau kahdi diwdesmit jaunekli. 1766. g. mahz. Witakers un Okums, kursch jau bij tapis par deesgan eewehrojamu sludinataju, aiszeloja

us Angliju sawahkt pabalstus preeksch sawas eestahdes. Okums eeguwa neparastu usmanibu, Witfilds wineem palihdseja un leeli pabalsti tika nodroschinati. Pehz tam skolu pahrzehla us zitu weetu un winai peeweenoja Dartmotas koledschu. Ar schis koledschas nodibinaschanu isscheit eesahkas wesela rinda pamoschanos, kuras turpinajas wairak gadus.

Lai luhkojamees, no kuras puses gribam: kahds buhtu koledschu liktens bes pamoschanam? Nemat sekoschos peemehrus no ta laika, kad nebij pamoschanos.

Wiljama koledschas pirmos septinos gados, kurā laikā 93 studenti nobeidsa 6 klases — bij tikai 5 tizigi studenti minetā eestahdē, isnemot diwus, kuri 7 mehneschus preeksch minetā laikmeta beigam peeweenojās draudsei zaur pamoschanam. Trijās no schim seschām klasem nebij neweena pascha tizigaja. No 1798. g. sahkuma lihds 1800. g. februarim tikai weens weenigs tizigajs bij atrodams pa wisu koledschu.

Dr. Grihns, Prinstona koledschas prezidents, saka, kad winsch 1782. g. sahzis wadit scho eestahdi, tad tikai diwi tizigi bijuschi starp studenteem, un ne wairak kā peezi waj seschi, kuri neleetoja besdeewigus wahrdus parastā sarunā. Peines un zitu tahdu pat rakstneeku atklahtā un brihwā netiziba sita dsiļas wahtis tizibai un tikumibai pa wisu walsti, un schis netizibas eespaids us jauneem ļaudim, kuri tureja sewi par genijeem un mihleja jaunus domu wirseenus, bij tas wisļaunakais. Un winsch saka, ka kahds tehws atsuhtijis sawu dehlu ar pawada wehstuli, kurā skaidri bijis teikts, lai neweens wahrds nekad netaptu winam sazits par religiju.

Jehles koledschā daschu pirmo gadu laikā nebij ne tschetru studentu gadā, kas buhtu studejuschi par garidsneekeem. Daudseem no studenteem-barweschеem bij peelipusi frantschu netiziba un pahrdroschais gars.

Wai koledschu dsihwei, ja wina weenmehr buhtu palikusi tik tukscha no religiskeem eespaideem!

Bet nemeet sekoschos peemehrus. Par Brauna uniwersitati raksta winas prezidents, kahds mahzitajs sekoscho: „1774. g. tam Kungam patika sewischki eewehrojamā kahrtā atdsihwinat sawu darbu Prowidensas pilsehtā. Tahdu laiku es wehl nekad nebiju peedsihwojis. Muhsu sapulzes pa deenam un wakaros bij pahrpilditas un sapulzeni, likas, klausijās tā, itkā tuhlit buhtu jaatdod dsihwibu. Beeschi pagahja wesela stunda, kamehr tiku no kanzeles lihds durwim, tadehļ ka bareem speedas stahstit man par sawas dwehseles stahwokli. Kas wehl pawairoja manu preeku, bij tas, ka tas Kungs tikpat eewehrojami apmekleja koledschu, kā manu draudsi. Beeschi, ejot us lekziju sahli, es atradu gandrihs wisus studentus sapulzejuschos luhgschanās un Deewa slaweschanā. Manu lekziju weetā par logiku un filosofiju wini mani luhdsa, runat us wineem par Deewa walstibas leetam."

1802. g. pamoschanās Jehlē satustinaja wisu koledschu un „islikās, itkā wisi studenti kā weens pulks eespeedisees debesu walstibā." Un „gandrihs wisi, kas atgreesās, tapa par sludinatajeem." Ne masak kā tschetras pamoschanās notika sem Dr. Dwaita wadibas, un isnahkums bij 210 studentu atgreeschanās, kuri sawukahrt tapa tuhkstoscham dwehselem par pestischanas eerozi.

1832. g. Amherstas koledschas prezidents raksta par ta laika pamoschanam: Schee atspirgschanas laiki ir bijuschi no nesalihdsinamas wehrtibas preeksch koledschas, pazeldami tikumibas stahwokli un isplatidami spehzigu religisku eespaidu starp wiseem muhsu jauneescheem. 10 gadu laikā schis eestahdes 4 klasēs leelakais daudsums bij noteikti tizigaji. Daschus gadus wairak kā 2/3 bij tizigo. 270 ir beiguschi scho uniwersitati, no kureem wairak kā 200 bij pateesi deewbijigi, un apm. puse no teem studenteem, kuri eestahjās koledschā kā netizigi zilweki, ir atraduschi to dahrgo Pehrli, eekam wini pabeidsa sawu akademisko isglihtibu."

96 gadu laikā, sahkot ar leelo pamoschanos 1741. g. un beidsot ar 1837. g., Jehles koledschā notika 20 pamoschanās, tschetrpadsmitās no winām atgreesās 500 studenti, un beidsamo 25 gadu laikā schai paschā periodā bij 13 sewischkas pamoschanās, ziteem wahrdeem sakot — ik pa diwi gadeem — weena pamoschanās, bes tam daschadi ziti laikmeti ar leelaku, nekā parastu religisku interesi.

Midlberas koledscha 40 gados tika swehtita ar desmit pamoschanam, no kurām daschas bij wisai spehzigas. Pirmos diwdesmitpeezi gados katra klase, isnemot weenu, drihksteja peedalitees pee religiskas pamoschanās, un daschas klases peedsihwoja 3—4 schahdus schehlastibas apmeklejumus, atrodotees koledschā. Neweena klase wehl naw atstahjuse Amherstas koledschu, bes ka nebuhtu peedsihwojuse warenu pamoschanos: un no atgreestajeem wairak kā 100 tapa par sludinatajeem, 15 par misionareem, 28 par koledschu un teologisku seminaru skolotajeem, un daschi bij apdahwinati un daudz apsolоschi jauni zilweki, kuri nomira, eekam bij eesahkuschi kahdu noteiktu darbu.

Mums ari naw jaaismirst pagodinat Deewa schehlastibu, kura parahdijās zaur Sw. Gara isleeschanos pahr muhsu akademijam, augstskolam un zitām isglihtibas eestahdem, tā wihreeschu kā seeweeschu, ta ka ir bijuschas simtam un simtam pamoschanas, zaur ko schis skolas burtiski tapa par draudschu audsinatajeem.

Redsot wisu scho, kas war apswehrt pamoschanos eespaidu us muhsu sinatnes sehdekteem? Un is kahda awota buhtu raduschees ustizigi sludinataji, ja schis eestahdes tā nebuhtu swehtitas?

(Turpmak beigas).

Teologijas daktera A. R. Toreja:

Swehtâ Gara Persona un Darbs,

atklahts Rakstôs un personigâ peedsihwojumâ.

Tulkojis P. Lagsdinsch.

(10. Turpinajums).

25. Eepreezinatajs.

Swehtais Gars Sw. Rakstôs beeschi ween nosauzàs par „Eepreezinataju." Peem. mehs lasam Jahn. 14:26: „Bet tas Eepreezinatajs, tas Swehtais Gars, ko tas Tehws suhtîs Manâ wahrdâ, tas jums mahzis wisas leetas un jums atgahdinas wisu to, ko Es jums esmu sazijis." Tapat ari Jahn. 15:26: „Bet kad tas „Eepreezinatajs" nahks, ko Es suhtischu no ta Tehwa (tas pateesibas Gars, kas iseet no ta Tehwa), tas leezibu dos par Mani." (Skat. Jahn. 16:27). Wahrds „Eepreezinatajs" schai pantâ apsihmè ne tikai to, kas eepreezina, bet ari daudf ko zitu. Gruhti tulkot if greeku walodas scho wahrdu zitâs walodâs un paturet ta pilnigo nosihmi. Jaunakee Bibeles tulkotaji daudf domaja, kahdu wahrdu likt greeku „Paraklet" wahrda weetâ. Wahrds „Eepreezinatajs" kreewu tekstâ nosihmè „kahds, kas saukts otram palihgâ" un domas sche tas, ka weens ir gataws nest otra nastu. Wehl ir wahrds „aisbildinatajs" 1. Jahn. 2:1: „Mani behrnini, to es jums rakstu, lai juhs negrehkojat; un ja kas grehko, tad mums ir aisbildinatajs pee ta Tehwa, Jesus Kristus, Tas taisnais." Bet wahrds „aisbildinatajs" neisteiz wisu greeku wahrda spehku. Schis wahrds nemts no latinu „adwokats" (advocatus) un nosihmè personu, kura aisstahw otru personu. Bet ar to naw wehl isteikts pilnâ wahrda nosihmè greeku wahrds, tulkots „eepreezinatajs" (Paraklet), kursch nosihmè: persona, kura pastahwigi ir otra tuwumâ, gatawa weenumehr muhs aisstahwet, neskatotees kur un kâ mums wajaga palihdset. Schis wahrds it sewischki isteiz Swehtâ Gara ihpaschibu. Arweenu, kad mehs domajam par Swehto Garu, tad leekas, ka Winsch ta tahlu no mums, bet ja eedomajamees par „aisbildni," zik tuws Winsch top mums tad. Lihdf pascham tam laikam, kad Jesus apsolija Swehto Garu mahzekleem, Winsch Pats bija winu paraklets (aisstahwis). Kad wini eekluwa kahdâ nelaimê jeb besisejas stahwoklî, tee greesas pee Jesus. Weenâ gadijumâ, peem., mahzekli schaubijas, kâ wajaga luhgt; wini eet pee Jesus un issaka wehleschanos: Kungs, mahzi mums luhgt. Un Kristus eemahzija wineem brihnischkigo luhgschanu, kura pahrdsihwojuse jau tik daudf gadu simtenus (Luhk. 11:1—4). Otrâ gadijumâ, kad Peteris grima Galilejas esera wilnôs, winsch brehza sazidams: Kungs, palihdsi man! — un nekawejoschi Jesus issteepj roku un isglahbj Peteri (Mat. 14:30—31). Ikkatrâ gadijumâ mahzekli greesas pee Jesus. Tagad nu, kad Jesus aisgahjis pee Tehwa, mums ir zita persona, tikpat Deewischkiga, kâ Winsch, tikpat gudra, kâ Winsch, tikpat spehziga, tikpat mihlejoscha, kâ Kristus un tikpat glesna, gatawa mums palihdset, kura weenumehr atrodas muhsu tuwumâ. Un wehl wairak: mums ir Gars, kas dsihwo muhsu sirdî, kursch mums kluhpot satwer muhs un weenmehr palihdf, ja mehs tikai ustizamees Winam.

(Turpmahk wehl).

Swaru kauss.

Garigee un sadsihwes jautajumi, apskatiti no kristiga redses stahwokla.

H. Redina:

Kristus bauschli.

I. Kahdi bauschli mums doti wezas deribas bauschlu weetâ?

Muhsu Kungs Jesus, pasihdams isnahkumu no sazenschanâs, wezas deribas likumus ispildit, saka: Ja juhsu taisniba naw labaka nekâ rakstu mahzitaju un wariseju, tad juhs debesu walstibâ nenahkseet (Mt.5:20).

It saprotami mums raksta ari apustuls Pawils, kursch zaur Deewa prahtu bij aizinats par Jesus Kristus apustuli (1. Kor. 1:1).

Tas bij isredsets eerozis Jesus wahrdu nest paganu un kehninu un Israeka behrnu preekschâ (Ap. d. 9:15). Winsch personigi bij redsejis to Kungu (1. Kor. 15:8) un no Ta sanehmis ewangeliju, zaur Jesus Kristus parahdischanu (Gal. 1:11—12). Winsch nebij masaks par ziteem apustuleem, bet bij zaur apustulu sihmem un brihnumeem un spehkeem apstiprinats amatâ (2. Kor. 12:11—12).

Winsch saka: Ja bauslibas ļaudis ir mantineeki, tad tiziba ir weltiga; jo bausliba padara dusmibu (Rom. 4:14—15). Neweens zaur bauslibu netop taisnots pee Deewa, jo taisnais dsihwos no tizibas (Gal. 3:11). Tagad mehs esam atswabinati no bauslibas un tai nomiruschi (Rom. 7:6). Deewa taisniba, kas no bauslibas un praweescheem apleezinata, tagad ir tapusi sinama bef bauslibas, zaur tizibu uf Jesu Kristu (Rom. 3:21—22). Zilweks top taisnots zaur tizibu bef bauslibas darbeem (28 p.). Mani brahli, juhs bauslibai esat nonahweti zaur Kristus meesu, ka jums buhs turetees pee zita, pee Ta, kas no miroņeem usmodinats, lai Deewam auglus nesam (Rom. 7:4).

Apustuls Peters saka: ta pestischana naw zaur zitu neweenu, jo aridsan zits wahrds apakch debess zilwekeem naw dots, zaur ko mums buhs muhschigi dsihwot (Ap. d. 4:12). Kas tiz uf to Dehlu, tam ir muhschiga dsihwiba (Jn. 3:36). Mums nu ir jatiz uf to Kungu Jesu neween kâ uf Pestitaju (Mt. 1:21; Lk. 2:11) bet ar kâ uf **Leelo Mahzitaju.** Sihmejotees uf to tas Kungs papreekschsludinaja: Es teem zelschu praweeti, kahds tu esi, no winu brahlu-

widus un es likschu sawu wahrdu Wina mutê un Winsch runàs us teem wisu, ko es Tam pawehleschu (5. Mos. 18:18). Un ja kahds neklausîs maneem wahrdeem, ko Winsch runàs manâ wahrdâ, no ta es to prasischu (19 p.). Redsi, mans kalps, ko es isredsejees, un mans mihlais, pee ka manai dwehselei labs prahts; es likschu us Winu Sawu Garu, un Tas pasludinàs tautam teesu (Mt.12:18). Schis ir Mans mihlais Dehls, pee ka Man labs prahts. To jums buhs klausit (Mt. 17:5).

Bauslība ir dota zaur Mosu, schehlastiba un pateesiba ir notikusi zaur Jesu Kristu (Jn. 1:17). Pats tas Kungs Jesus sawâ kalna sprediki jo gaischi rahda starpibu starp Mosus un Saweem bauschleem. Wispirms sihmejotees us nokauschanu (Mt. 5:21). Kristus aisleeds pat dusmotees, lamatees un nesalihdsinatees (22—26). Ari laulibas pahrkahpschana newar notikt starp swehteem, jo ir aisleegts eekahrot un neeziga eemesla dehļ schkirtees (27—32 p.). Deewotees ir newajadsigs, jo tizigeem weenumehr jarunà pateesibu (33—37 p.). Atreebschanàs atzelta, jo pawehlets eenaidneeku mihlet (38—48). Sarunajotees ar bagato un paschtaisno sihkstuli, tas Kungs gluschi isklaisch bauschlus par baribam un sabateem, bet atkahrto daschus wezas deribas bauschkus, kuru pahrkahpschanas zehlons ir eekahroschana. Scho eekahroschanu tas war uswaret zaur tuwaka mihleschanu kà sewi paschu. (Mt. 19:16—19). Kursch ir scha wihra tuwakais? un kà eespehjams to mihlet kà sewi paschu? — to tas Kungs paskaidro: Noej, pahrdodi, kas tew ir un dodi nabageem; tad tew buhs manta debesîs; un tad nahz, staigà man pakaļ (21 p.). Laiziga bagatiba bij wezas deribas bauslibâ apsolita; gariga bagatiba ir manta jaunâ deribâ. Leela starpiba!

Zitâ gadijumâ tas Kungs sanem kodolu no wezas deribas bauschleem un praweescheem pahris teikumòs, to apsihmedams par pirmo un augstako bausli (Mt. 22:35—40). Scha bauschla saturs ir, ka buhs Deewu mihlet no wisas sirds, dwehseles un prahta un sawu tuwaku kà sewi paschu. Tad nu wisu, ko juhs gribat, lai zilweki jums dara, tapat darait ari juhs wineem (Mt. 7:12). Bija mahzits, lai nedara otram, ko negrib lai tas mums daritu; bet Jesus mahzija, lai mehs labu daram pirmee, negaididami atmaksas (Mt. 5:46).

Lihdsibâ par Samareeti tas Kungs mahza, ka ari zittauteets ir tuwakais, ja tam palihdsibas wajag (Lk. 10:36—37). Tas bij kas jauns. Tas Kungs pawehleja wehl wairak, ka ari eenaidneekus buhs mihlet (Mt. 5:44). Tas bij nedsirdets un pretigs bauslibai, kur runats par atreebschanos (Mt. 5:38).

„Jaunu bausli Es jums dodu," tà saka Jesus, „ka juhs zits zitu mihlejat, itin kà Es juhs esmu mihlejis" (Jn. 13:34). Kà Jesus mihleja, to Winsch rahdija. Israeleeschi zentàs zitus par wehrgeem padarit, bet Jesus pasemojàs, kalpoja un mihleja (Jn. 13). Ta bij atkal leela pahrmaina. Apustuls Jahnis, ta Kunga kruhtsmahzeklis, mums saka: Schis ir Wina bauslis, ka mehs tizam Wina Dehla Jesus Kristus wahrdam un lai zits zitu mihlejam (1. Jn. 3:23).

Tà kà zilweks us reisi newar aisneegt augstako kristiga zilweka stahwokli, tad tas Kungs Mat. 5. nodaļâ rahda, pa kahdam pakahpem zilweks war tapt no gara nabagà par sirdsschkihstu Deewa behrnu, kura usdewums pee tam ir, buht pasaulê par gaischumu (Mt. 5:14—15). Bauslība un praweeschi bij lihds Jahnim (Lk. 16:16), bet ta Kunga Jesus wahrdi nesudis. (Mat 24:35; Luk. 21:33). Wina pamahzibas un bauschki ir muhschigi. Wezà bauslība bij preeksch semischkas walsts, jaunà preeksch debesu walsts; wezee mahzija, ko nebuhs darit, jaunee mahza, ko buhs darit; wezee runaja wairak us prahtu, jaunee us sirdi; wezee mahzija sodit par padariteem grehkeem, jaunee mahza issargatees no grehka.

II. Lihdsekli, kà ispildit Kristus bauschlus.

Sw. Gars zaur ap. Pawilu saka, ka pehdigâs deenâs buhs uspuhsti ļaudis, kas starp zitu „leekàs Deewa bijaschanu zeenijoschi, bet winas spehku aisleedsi" (2. Tim. 3:5), t. i. tee neispildîs Kristus evangelijuma pawehles un noleegs eespehjamibu tos ispildit. Bij un ir loti weegli runat par wezas deribas bauschleem, kamehr neweens pats no runatajeem nedara pehz bauslibas (Jn. 7:19) un to gruhtako winâ pamet (Mt. 23:23). Sihmejotees ari us ta Kunga Jesus un Sw. Gara mahzibam ap. Jehkabs atgahdina: Eseet ta wahrda daritaji un ne tikai klausitaji, paschi sewi peewildami (Jek. 1:22). Ta debesu Tehwa prahts ir, ka mehs paklausam Wina Dehlam Jesum (Mk. 9:7). Kas dara ta Tehwa prahtu, tee ir Jesus brahli, mahsa un mahte (Mt. 12:50), tee sawu namu ir ustaisijuschi us stipra klints-kalna (Mt. 7:24) un ee-ees debesu walstibâ (Mt. 7:21), kamehr wisi pahrejee dsirdès wahrdus: Eita nost no manis, juhs ļaundaritaji! (Mt. 7:23).

Tadehļ ta Kunga Jesus bauschleem, pawehlem jeb evangelija mahzibam newar pееet garam. Tos jaispilda, jo Deewa walstiba nestahw wahrdòs, bet spehkâ (1. Kor. 4:20). Pats Kristus ir Deewa spehks un gudriba (1. Kor. 1:24), kursch eeksch nespehzigeem mahjo un warens parahdàs (2. Kor. 12:9). Kristus evangelijums ir ari Deewa spehks, par pestischanu ikweenam, kas tiz (Rom. 1:16). Tas ir parahdijees pee tizigeem neween wahrdòs, bet ari spehkâ, Swehtâ Garâ un pilnâ pateesibâ (1. Tes. 1:5). Kamehr ap. Pawils ispauda Kristus evangeliju no Jerusalemes lihds

Illirijai, tas Kungs to pawadija ar Deewa Gara spehku, kas parahdijàs sihmês un brihnumôs (Rom. 15:19) un grehzneeku atgreeschanâ wisâs weetâs. Swehtais Gars darija jaunatgreestos bagatus eeksch zeribas (Rom. 15:13) un dewa teem spehka, mihlestibas un sawaldibas garu (2. Tim. 1:7).

Tas noteek wehl schodeen, kur ta dsihwibas Gara bausliba eeksch Kristus Jesus zilweku atswabina no grehka un nahwes bauslibas (Rom. 8:2); kur zilweks padewees Kristum, lai Winsch dsihwo sirdî (Gal. 2:20) un dod Sawus bauschlus, un, kur teem paklausot, zilweks nomirst preeksch wezeem bauschleem (Gal. 2:19) un bauschlu pahrkahpschanam. Tas noteek tur, kur zilweki laujas atswabinatees no wezàs bauslibas un tai nomirst un eesahk kalpot atjaunotâ garâ, ne wezâ rakstu buhschanâ (Rom. 7:6). Uswara pahr grehku panahkama tik tur, kur ta Kunga bausliba rakstita zilweku prahtôs un sirdîs (Jer. 31:33), kur no teem atnemta akmina sirds, t. i. zeetà, nedsihwà, aukstà sirds un kur tee sanehmuschi meesigu sirdi, t. i. mihksto, dsihwo un dedsigo sirdi, kas juht pareisi, ir schkihsta un skubina strahdat preeksch Jesus. (Ez. 11:19—20). Schi sirds ir Swehtais Gars, kas dara, ka mehs staigajam ta Kunga likumôs un sargajam un daram Wina teesas (Ez. 36:27). Schis wezas deribas preekschsludinajums, slawa tam Kungam, nu ir peepildijees. Ta Gara auglis nu ir: mihlestiba, lihgsmiba, meers, pazeetiba, laipniba, labprahtiba, tiziba, lehnprahtiba, sahtiba. Kas nu garâ dsihwo, tee ari garâ staigà, t. i. paklausa Sw. Garam. (Gal. 5:22.25). Sw. Garu war dabut tee, kas atstahj grehkus (Ap. D. 2:38), tiz us Jesu kà sawu Pestitaju (Ew. 1:13) un paleek luhgschanâ, gaidischanâ un labôs darbôs (Ap. D. 1:4; 10:31, 44).

III. Labumi par Kristus bauschlu ispildischanu.

Schis ir Wina, t. i. Deewa bauslis jaunâ deribâ, lai mehs tizam wina Dehla Jesus Kristus wahrdam un lai zits zitu mihlejam (1. Jn. 3:23). Schis ir ari ta Kunga Jesus bauslis, ka mehs weens otru mihlejam, itin kà Winsch muhs ir mihlejis (Jn. 15:12). Kas sakas, ka tas mihlè to Kungu Jesu, tam buhs turet schos Wina bauschlus (Jn. 14:15) un mihlet sawus tuwakus. Kas netur ta Kunga Jesus wahrdus, peerahda ar to, ka tas nemihlè nedz Jesu, nedz Wina Tehwu (Jn. 14:24). Ja tas ari teiktos Jesu pasihstam, bet netur Wina bauschlus, tas ir melkulis un pateesibas naw eeksch ta (1. Jn. 2:4). Ta Kunga Jesus atsihschana parahdas Wina bauschlu tureschanâ (1. Jn. 2:3). Eeksch tahda zilweka pateesi Deewa mihlestiba ir pilniga (1. Jn. 2:5). Kas ta Kunga Jesus bauschlus tur, tas paleek eeksch Wina un Winsch eeksch ta; Swehtais Gars dod leezibu sirdî (1. Jn. 3:24); tas paleek ta Kunga Jesus mihlestibâ eeslehgts (Jn. 15:10), itin kà Winsch eeksch Sawa Tehwa mihlestibas. Pats Tehws to mihlè, tas Kungs Jesus to mihlè un tam parahdas (atklahjas) (Jn. 14:21). Tas Tehws un tas Dehls nahks pee ta un daris mahjas weetu pee ta (Jn. 14:23). Wisas schahda paklausiga zilweka luhgschanas top paklausitas (1. Jn. 3:22).

IV. Sods par Kristus bauschlu netureschanu.

Kristus walstiba, kurâ Wina likumi ir dsihwes noteizeji, satreeks un isnihzinàs wisas walstis, bet pati wina pastahwès muhschigi un muhscham netaps ispostita (Dan. 2:44) un peepildìs wisu semi (Dan. 2:35). Ir bijuschi un wehl tagad ir laudis, kas eet us pasuschanu; teem tas ewangelijums ir apsegts. Eeksch teem schis pasaules deews ir apstulbojis netizigas sirdis, lai teem nespihd ta godibas pilnà ewangelijuma sposchums no Kristus, kas ir Deewa gihmis (2. Kor. 4:3—4). Tee gan sauz: Kungs, Kungs, bet nedara, ko tas Kungs Jesus pawehl (Luk. 6:46). Tee grib tapt taisnoti ne zaur tizibu, bet it kà zaur bauslibas darbeem. Tadehl tee peedausas pee ta peedurschanas akmina Jesus Kristus (Rom. 9:32), par kuru jau papreeksch sludinats: Redsi, es leeku Zianâ peedurschanas akmeni un apgrehzibas klinti, un, kas us winu tiz, nepaliks kaunâ (Rom. 9:33). Bet ir weltigi zihnitees pret Kristu. Kas us scho Akmeni kritis, tas sadausisees, bet us ko Tas kriht, to Tas satreeks (Mt. 21:44). Naw masa leeta zihnitees pret Kristu un Wina mahzibu (Dan. 2:34—35). Tas Kungs saka: Kas mani nizina un manu wahrdu nepeenem, tam ir, kas winu teesà: tas wahrds, ko es esmu runajis, tas winu teesàs pastara deenâ (Jn. 12:48). Jo es no Sewis neesmu runajis, bet tas Tehws, kas mani suhtijis, Tas manim pawehlejis, ko lai es saku un ko lai es runaju (Jn. 12:49). Sawâ laikâ Deews zilweku noslehpumus teesàs pehz ta ewangelijuma (ko Pawils sludinaja) zaur Jesu Kristu (Rom. 2:16). Reis taps soditi wisi, kas pateesibai naw tizejuschi (2. Tes. 2:12). Sw. Gars zaur apustuli Pawilu issaka breesmigu lahstu pahr teem, kas pasludina zitu ewangelijumu (t. i. ar wezas deribas bauslibu sajauktu) pahr to, ko Pawils ar beedreem bij sludinajuschi (Gal. 1:8—9). Tas Kungs Jesus parahdisees no debesim ar sawa spehka engeleem, ar uguns leesmam sodit tos, kas Deewu nepasihst un kas ir nepaklausigi muhsu Kunga Jesus Kristus ewangelijumam (2. Tes. 1:7—8).

Stahsti, dsejas, apraksti.

R. Midltona:

Kahda kristigaja peedsihwojumi.

Tulkojis Sankowskis.

(2. Turpinajums.)

Skolotajas atgreeschanâs.

Muhsu sahdschâ bij skolotaja, loti mihliga jaunawa. Wisâ apkahrtnê nebij neweena, kas wareja lihdsinatees winas mihlestibai us skaidribu un kahrtibu, kuru ta wisur eeweda, kur winai bij darischanas. Wina dsihwoja ar, mahti un diweem brahleem kahdâ skaistâ namiņâ, kura preekschâ auga diwi roschu kruhmini. Preekschnama un trepju pakahpenu ruhpiga tihriba jau leezinaja katram par schis mahjinas eedsihwotaju spodribu. Daudsi, protams, winai pahrmeta winas pahrmehrigo stingribu pret katru traipekliti un pihsliti, bet ta nepalika zitada.

Reis es ar winu satikos pehz skolas pabeigschanas. Sarunadamees, sahkumâ par behrneem un skolas dsihwi, es beidsot winai eewaizajos: „Waj juhs reis kaut ir weenu dwehseli esat Kristum peeweduschi? Waj juhs sawâ darbibas laikâ esat peedsihwojuschi jel wismas weena behrna atgreeschanos pee ta Kunga?"

Isbrihnejusês un apjukuse wina raudsijâs us mani un klusi atbildeja, ka tas naw notizis. Es waizaju atkal: „Waj juhs ihsti sineet, kâ wareet behrnus Jesum peewest? Waj juhs wareet wineem sazit: es nahzu pee Wina, Winsch atpestija manu dwehseli un es gribu jums tagad sazit, kâ es Winu atradu un ko Winsch preeksch manis darijis?"

Wina behdigi us to atbildeja: „Juhsu preekschâ man ir jaatsihstas, ka es nespehju behrneem sazit to, ko es neesmu pate peedsihwojuse. Es wehlos pateeschâm dabut to meeru, par kuru juhs sludineet, bet jo wairak es winu mekleju, jo wairak winsch behg no manis."

Ar leelu preeku es winai isskaidroju, ka wajag tizibâ Jesu peeņemt, aisrahdiju, ka Wina nahwe atnesa pilnigu attaisnoschanu, tâ ka nabaga grehzineekam atleek tik peeņemt tagad scho brihwo Deewa dahwanu un ka tahdâ zeļâ winsch dabon muhschigu dsihwibu. Wareja redset, ka wina jau daudsi bij par to domajuse un man bij leels preeks redset, ka wina tizibâ saņehma scho schehlastibas wehsti un pehdigi panahza meeru sawai nomozitai sirdij, tâ ka pilnâ ustizibâ palahwâs us Pestitaja nopelnu. Schi bij pirmâ dwehsele, kuru tas Kungs man dewa, kâ eesahkumu nahkoschai pļaujai, kâ kihlu par daudsi dahrgu dwehselu peepulzeschanu tam Kungam. Tagad wina wareja ari behrneem rahdit pestischanas zeļu, tapehz ka pate to sinaja. Ari winas brahļi drihs man leezinaja, ka wini tiz mahsas atgreeschanai, tadehļ ka pee winas esot pahrmaiņa redsama. Dsihwe mahjinâ pahrgrosijâs daudsi leetâs. Daudsi winai wajadseja zeeschanas, daudsi sawalditees tur, kur senak to nedarija. Winai guleja us sirds brahļi, kurus ta wehlejâs peewest tam Kungam un tapehz wajadseja ar teem ruhpigi apeetees. No wiseem teem, kurus tas Kungs man dewa schinî sahdschâ, wina bij ta ustizamakâ un israhdijâs par ihstu Deewa behrnu. Man ir arween atminâ winas jautrâ daba un tee paņehmeeni, ar kureem wina strahdaja pee pasuduschâm dwehselem. Manâ darbâ ta bij man leels palihgs un palika ari par tahdu lihdsi manai aisbraukschanai.

(Turpmak wehl.)

Kâ Brasilijas latweeschi pawada Seemas-swehtkus.

Brasilijâ atrodas latweeschi, kuri schê wezi palikuschi, tâ kâ tee nespehj wairs wisu rihzibu, tik garigâ kâ laizigâ dsihwê apmeerinoschi wadit meesas wahjibu un nespehka dehļ. Winu pehdâs eestahjâs jaunâ paaudse. Atrodas ari latweeschi, kuri tikai pehdigâ laikâ eezeļojuschi un apmetuschees us dsihwi. Starp teem daudsi usturas te weenâ, te otrâ, te atkal treschâ pilsehtâ waj prowinzê. Sihmejotees us latweeschu rihzibu, jaatkahrto tas pats wezais: tee ar energiju keras pee darba, un nebehdâ par sweedreem, kuri tad pluhst! Tahdi pat tee ir garigâ dsihwê. Draudsê tee eerihko korus, kas pee brasileeschu tizigeem lihdsi schim bijuse pawisam swescha leeta; tapehz lasitajs labi sapratis, zik skaistoscha ir koru dseedaschana tumschâs Brasileeschu tautas ausîs. Skatotees pehdigâ laikâ us latweeschu garigo darbibu, jasaka, ka ta ir eeņehmuse leelu daļu no Brasilijas misiones lauka. Daschi latweeschi jau beiguschi Rio de Schaneiras garigo seminaru, sagatawoti preeksch ta Kunga darba un pasludina pestischanu eeksch Kristus asinim loti aptumschotai Brasileeschu tautai, ar leeleem panahkumeem.

Bes tam wehl wairaki latweeschi atrodas seminarâ kâ audsekni. Kora wadons br. J. Dieners, San Paulas prowinzê, puhlas nodibinat korus starp weetejâm brasileeschu draudsêm. Lai gan darbs eesahkumâ rahdijees weltigs, tomehr pehdigi sekmejees, un nodibinati daschi kori. Latweeschu tizigee schê ir nodibinajuschees wairakâs, gan leelakâs, gan masakâs draudsitês.

Leelakâs un spehzigakâs draudses isrihko swehtkus, us kureem tad ari eeluhdsi sawas kaimiņu draudses, ņemt dalibu.

Pa Seemasswehtkeem laiks bija labwehligs, sauss un daba tehrpusees sawâ wasaras uswalkâ. Putnini tschiwinaja un papagaiki, leelôs barôs skreedami, skarbi kleedsa un kehrza, rinkodami pahr saļajeem kalneem un lejam. Strautini un upites likâs kaut ko klusi, nesaprotami satschukstamees. Zilweks behdigi galwu nokahris druhmi saka: „Ko tas wiss nosihmê? . . kas gan man to isskaidros? Winsch wehl naw wisu issazijis, kad isdsird balsi sakam: „Jums schodeen tas Pestitajs dsimis, kas ir Kristus tas Kungs Dawida pilsehtâ!" Laudis eejuhsminati par

Wiswarenā Jehowas manifestu, skanām balsīm gawile: „Gods ir Deewam augstibâ, meers wirs semes un pee zilwekeem labs prahts!“

Nowa Odesas draudse schoreis bij eeluhgusi us saweem swehtkeem ari apkahrtejàs draudses. Weesi eeradàs no tuweenes un tahleenes. Sapulzes telpâs schoreis atskanesa Deewa wahrdi no II. Kor. 8 : 9. „Juhs sinat muhsu Kunga Jesus Kristus schehlastibu, ka tas, bagats buhdams, juhsu dehł ir tapis nabags, lai juhs zaur Wina nabadsibu kłuhtu bagati.“ Br. W. Leimanis łoti saprotami tehloja, zik Kristus bijis bagats un zik nabadsigs muhsu dehł palizis, daudi peemehrus newdams no praktiskas dsihwes. Pehz sprediķa beigam ļaudis drihsi isklihda, lai atkal wakarâ pulkst. 1/28 sanahktu kopâ us behrnu swehtkeem. Behrnu swehtkôs, kà jau parasts, dedsinaja egliti, lai nu gan pawisam sawadaku nekà Kreewijâ. Pee labi appuschkotàs eglites starp zitu eeraugami ari Kreewijà pasihstamee sarkanee ahboli. Behrni duhschigi usſazija preekschnesumus, tà kà no teem tà jauneem kà wezeem bija daudſ ko mahzitees. 26. dezembri draudse swineja sawus septinu gadu pastahweschanas swehtkus. Swehtkus atklahja br. W. Leimanis ar kahdu Dawida dseesmu. Suhtni nodewa sweizinajumus us gada swehtkeem. Suhtnis no Santa Katarinas bij br. Mauerbergs. Br. F. M. Edwards no San Paulas starp zitu wehstija par leelàm pamoschanàm un atgreeschanàm pehdigâ laikâ Brasilijâ. Seminarists R. Petrowskis no Jundiai draudses sirsnigôs wahrdôs nodod draudsei sweikas. Br. R. Alkschbirse nodod sweikas no kahda latweeschu tizigo pulzina Schorsche Tibirisâ, ihsumâ atstahstidams draudses wehsturi un pehdigi peesihmè: Neskatotees us to, ka esam masi tizigo pulzinsch, tomehr strahdajam pee ewangelijuma isplatischanas, zik spehjam. Noturam katru swehtdeenu sapulzes un jauneeschu stundas. Pehz sawa apsolijuma: „Kur diwi waj trihs manâ wahrdâ, tur es buhschu winu widû,“ tas Kungs ir bijis ar mums. Weetejais wihru koris nodseed dseesminu: „Waj kaunetees no Jesus buhs?“

Draudses swehtkôs, otrajâ daļâ, wakarâ kahds łoti wezs brahlis, Jahnis Selbergs atstahstija sawu atgreeschanos un dsihwes gahjumu. Tas dsihwojis Stokholmâ, buhdams ari weens no teem daudsajeem, kureem Deews un kristigajums bijis łoti masâ wehrtibâ, pat itnekahdâ. Kad bijis 28 gadus wezs, tad lasijis kahda muhka sarakstitu grahmatu. Grahmatâ bijis aprakstits Kristus dsihwes gahjums. Kad grahmatu aislasijis lihdſ tai weetai, kur juhdi Kristu netaisni noteesajuschi, apspłaudijuschi un krustâ peesituschi starp ļaundareem, tad wezajam br. pahrgahjuse pazeetiba un grahmatu noswee dis un ais dusmam trihzoschàs rokas duhrês sakneebdams, winsch kleedsis: Tee jau wairs naw bijuschi zilweki ar juhtam, kuri otram tà dara! Kad es tur buhtu bijis, tad es buhtu Kristus pretineekus miltôs samalis un Winu aisstahwejis lihdſ pehdigajam asins pileenam u. t. t. Sawadas juhtas, pahrnehma klausitajus tapehz, ka wezais sirmgalwis stahstot rimaja lihdſ ar wisu sawu stahwu. Grahmatu islasijis, tas eepasinees jo tuwaki ar Kristu un atgreesees. 10 gadi pagahjuschi pehz schi gadijuma. Tad br. J. Selbergs lihdſ ar gimeni atzełojis us Brasiliju. Seewa un pahrejee gimenes lozekli nomiruschi, un winsch palizis weens pats. Tas ar katru deenu palizis wehsaks pret sawu Pestitaju un Labdaritaju Jesu. Pehdigi tas nogahjis tik semâ stahwoklî, ka ais dascheem eemesleem gribejis kahdu zilweku nonahwet. Kahda balss winu esot skubinajuse luhgt Deewu, kurai tas ari paklausijis un seschas deenas luhdsis Deewu. Pehdigi tam usaususe gaisma no augscheenes, tà kà winsch atstahjis sawu breesmigo nodomu. No schis reisas tas nodewees pilnigi Kristum un Wina darbam un tagad tas zihnas ar Deewa wahrdu sobinu Kristus kara pulkâ un slawè Winu par schehligu isglahbschanu.

Pehz swehtkeem daudsi weesi atstahja Nowa Odesu, daschi ari wehl palika, lai ar jauneescheem kopigi sagaiditu jauno gadu. Jaungada wakaru eewadija br. W. Leimanis, ar Dawida wahrdeem: „Kungs, mahzi mums muhsu deenas tà skaitit, ka gudru sirdi dabujam.“ Wispirms winsch paskaidroja, ko nosihmè wahrdi: „gudra sirds,“ tad aisrahdija, kahdâ zełâ „gudru sirdi“ waram eeguht. Sekoja runa no br. Strelneeka par tematu: „Zihnischanàs pret netizibu“ un deklamazijas no mahsas Lidijas Strautman u. z. Koris nodseedaja jaukas dseesmas br. E. Arajuma wadibâ. Sewischki atminâ eespeedàs dseesma:

„Neredsamas waras dsihti
Gadi aisskreen muhschibâ.“

Jaungada deenâ weetejà mahsu beedriba sarihkoja swehtkus ar kopigu meelastu. Beedribas preekschneeze Behman dala lihdſ par beedribas rihzibu, teeksmem un spehleem. Nodseed ari seeweeschu koris kahdu dseesmu br. W. Leeknina wadibâ.

Tahdâ kahrtibâ Brasilijâ dsihwojoschee tizigee pawada Kristus dsimschanas kà ari zitus swehkus. Ar sirdssahpem japeemin, ka atrodas ari wehl daudſ latweeschi sche, kuri no kristigajuma un weenigà Deewa un Jesus Kristus newehlas ne dsirdet, bet patgalwigi dodas us pasaules zełu lihdſ ar pasuduscho dehlu, swehtdeenas pawadidami dsertuwês un zitâs weetâs. Tapehz peeliksim wisas spehjas pee muhsu pakrituscho brahļu glahbschanas. Parahdisim zełu pee Tehwa un aisluhgsim par wineem!

Wiseem zeen. „Kristiga Wehstnescha“ lasitajeem garâ silti speeschu roku un nowehlu ta Kunga swehtibu.

E. Sprogts,
Brasilijâ — Schorsche Tibirisâ.

Mums rakita:

Jlgi us slimibas gultas guledamas 2 mahsas, D. Fridrikson un Anna Bitit, zaur mani

luhdſ Jums iſſazit loti ſirſnigu pateizibu par „Kr. W." Deewa Gara ſpehka pilno ſaturu un par br. W. Fellera I. Rakſtu un dſeju krahjumu. Schee rakſti, ſwehtdeenam winâm weenâm ſawâ gultâ gulot, eſot wisgarigakee ſludinataji un basniza. Winas tos laſidamas aiſmirſtot ſawas zeeſchanas un garo ſlimibas laiku. Pirmâ jau 11 un otrâ 8 gadus ſlimojot. Winas luhdſ Golgatas tizigajus par winâm aiſluhgt, lai tas Kungs dod ſpehku pazeeſt lihdſ Wina atnahkſchanai.

J. F. Swarz.

Man „Kr. W." ir bijis par leelu ſwehtibu un ſtiprinaſchanu gruhtâ brihdî. Lai tas Wiſſpehzigais Deews palihdſ un dod ſpehku ſtrahdat „Kr. W." ſtrahdneekeem, lai winſch wehl daudſeem buhtu par ſwehtibu, ihpaſchi teem, kas tahlu ſchkirti no dſimtenes un newar apmeklet Deewa wahrdu ſapulzes.

E. Brolis.

Mihlais br. Fetler! Sirſnigas pateizibas iſſaku Jums par to, ko eſmu no „Kr. Wehſtn." mantojis. Eſmu nu garigi redſigs tapis. Aklais Bartimejs luhdſas: „Ak Kungs, Tu Dawida Dehls, apſchehlojees par mani!" un eeraudſija Jeſu, kamehr redſigee Winu neredſeja. Pateizos Jums par kreetno „Kr. Wehſtneſi."

Abonents G. Walgis.

Tahlâ Sibirijâ, Jakutſkâ, 10. janwari 1914. g.

Mana weſeliba labojas wahji, ſtrahdat gruhti. Lihdſ pilnigai iſweſeloſchanai wajadſetu meera. Bet kâ to lai iſwed? Truhkums rihkojas galdu klaht. Neweſelibai wehl peeweenojâs otras nepatikſchanas; iſ aiſſlehgtas kaſtites paſaudeju wiſu ſawu eetaupijumu un 2 atſuhtijumus preekſch zela wajadſibam, kopâ 84 rublus. Zitâ reiſâ gan par to neiſtaiſitu (to peedſihwoju jau otru reiſi Sibirijâ), bet iſzeloſchanas griba par to ſchehlojas. Par zeloſchanu uſ dſimteni ſeemâ naw ko domat; ſche ir 3000 werſtis lihdſ dſelszelam, bet iſbraukſchana ar pirmo kugi ari ir apdraudeta. Zelſch lihdſ Baltijai waſarâ makſâ ap 100 rublu. Kur tos lihdſ maijam ſadabuht manâ tagadejâ weſelibas ſtahwoklî? Schahdâ ſtahwoklî atrodotees loti ſmaga ir weentuliba. Loti gribetos redſet tuwumâ ihſtu, mihlu draugu, kas ſapraſtu ſirdſkumjas un mahzetu teikt apmeerinoſchu wahrdu. Pa ſwehtku laiku te bija leels ſals — lihdſ 57 gr., pehz jaungada noſlihdeja uſ 40—45 gr. Schodeen, preekſch ſchejeenes klimata ir reti maigs laiks — ſalſt tikai 28 gr.

Juhſu A. Leite.

Karetwja wehſtule:

Rogatſchewâ, 13. februari 1914. g.

Mihlo brahli Fetler!

Noſuhtu Jums daudſ ſirſnigas ſweikas un pateizos par „Kriſtigo Wehſtneſi." Nr. 1 es ſanehmu un ar preeku iſlaſiju; tik ilgas ir leelas pehz tahlakâ numurâ. Tadehl luhdſu ari turpmak mani apzeemot ar to mihlo weeſi „Kriſtigo Wehſtneſi." Janwara numurâ man daudſ kas bija par ſwehtibu un uſtaiſiſchanu. Daudſ ko es no wina ſmehlos un ari eſmu mahzijees. Mani par zitadu ir pahrwehrtis rakſtu gabalinſch „Pirmee Kriſtigajee."

Es wehl newareju to jautajumu iſſchkirt, waj tizigajam te kara deenaſtâ ir peelaiſchama ſwehtdeenas neſwehtiſchana? Jo te ir apſtahkli tik ſpaidigi, ka naw eeſpehjams preekſch ſewis neka padarit zitâ laikâ, kâ weenigi ſwehtdeenâ. Iſlaſiju gabalinu, kas bija eekſch laikrakſta, turpat klaht peeſeeta „Wiſeem." „Es ſwehtdeenas nepahrdodu." Bauſkas brahli man atſuhtija wehſtuli, kurâ preezajas par manu atgreeſchanos un uſſauz lai es buhtu wiſur par gaiſchumu, lai zaur maneem darbeem zitî mahzitos paſiht To, Kam es dſihwoju. Slawets Deews, es tagad iſteeku ſwehtdeenas neſtrahdadams. Gan ir kahrdinaſchanas leelas, bet godibas kronis ſagaidams no Peſtitaja. Wehl ar atſinibu gribu atſauktees par Juhſu iſdoto grahmatinu: „Peſtiſchanas zelſchs, droſchiba un preeks."

Truhkſt man tagad draudſes, kur waretu ar tizigajeem tiktees un iſrunatees. Te naw wairak, kâ tik uſ katra ſoka ſaimi un neewaſchanas. Mani ſauz par fanatiki. Es uſ wineem luhkojos kâ uſ noſchehlojameem grehzineekeem, kuri negrib uſnemt ſawu Glahbeju. Tomehr wiſu winu ſejâs laſu iſbailes, kuru awots ir bailu pilnâ ſirds.

Te muhſu pulkâ es eſmu tik weens pats tizigajs un no luterdraudſes wehl ir tikai weens, ar ko es waru ſapraſtees. Mehs abi kopâ turamees un luhdſam kopigi Deewu. Muhſu luhgſchanu telpas ir kahda atklahta ſchkuhna augſchâ; tur muhs neweens netrauzè.

Juhſu brahlis eekſch Kriſtus, Kruhminu Peters.

— Daſchi no muhſu laſitajeem newar ſludinat, dſeedat, waj ſeedot daudſ lihdſeklus Deewa walſtibas darbâ. Tahdus uſaizinam ſwehtitees brihniſchkajam l u h g ſ ch a n a s darbam. Bet luhgt wajadſigs ari wiſeem. Nodalâ «Mums rakſta» atrodas daudſ preekſchmetu, par kureem ir jaluhdſ Deews. Nemat to pee ſirds. Eeteizam katram luhdſejam eekahrtot ſew ihpaſchu maſu luhgſchanu grahmatinu, kurâ peeſihmet wiſas tâs wajadſibas, kuras juhs ſaſtopat, laſot ſchis linas, ka ari zitas, un tad neſat tâs ikdeenas Deewa preekſchâ.

R e d a k z i j a.

Miſſione.

Wehſtule iſ Jeruſalemes.

Jeruſalemê, 20. janw. 1914. g.

Kautgan tagad mehs eſam ſchkirti zaur ſemi un juhru, tomehr muhſu ſadraudſiba ir neſchkirama. Mihleſtibas garâ beeſchi kawejamees pee jums Golgatas Namâ. Mehs ari dabujam ſinat par tam ſwehtibam, kuras tas Kungs jums peeſchkihris un par to kopâ ar jums pateizamees tam Kungam.

Paleſtina un winas eedſihwotaji ir loti noſpeeſti, tâ garigi kâ laizigi, zaur eenaidneeka waru. Zaur Deewa ſchehlaſtibu un Wina behrnu palihdſibu mehs 1. dezembri 1913. g. noihrejam maſu mahjinu ar 6 iſtabam preekſch brihniſchkigas ewangeliſuma wehſts iſplatiſchanas. Pehz Eſ. 36 : 2 ſchi mahjina atrodas pee augſchejâ dihka

(Birkit Mamilah 315). Pehz islaboschanas darbeem mehs wispirms eesahkàm strahdat pee 2 arabeescheem, itkà ar sinepju graudinu. Mans nodoms nu gan nebija darbotees scheit pee „kalpones" behrneem, bet Deewa domas jau allasch ir augstakas un gudrakas par muhsejàm.

Tàs „swabadàs" behrni (judi) jau ari ir gruhlak peeejami kà tàs kalpones behrni — arabi. Starp pehdejeem ir daudf issalkuschas un pehz Deewa taisnibas meklejoschas dwehseles. Bet zaur daschadu kristigu basnizu sawstarpeju nesaskanu un nesatizibu wini ir eewesti dsilakà tumsibà kà eepreeksch. Tadehl es usskatu scho tautu un scho semi kà manu jauno, no ta Kunga ustizeto, darba lauku.

Augschminetee diwi arabi, ar kureem es eesahku pirmo sapulzi, atweda zitas dwehseles lihds, un schee atkal zitus, tà ka muhsu sapulzè tagad jau ir 20 un wairak zilweku.

Kà tulku tas Kungs peesuhtija kahdu arabu, kursch prot deesgan labi wahzifki. Winsch ar sawu seewu no wisas sirds meklè to Kungu un dara mums leelu preeku. Kahds zits, apm. 30 g. wezs, aif mihlestibas us Deewa wahrdu, lai pats to waretu lasit, ir eesahzis mahzitees arabeeschu walodu. Ziti sehsch, lai ar atwehrtu muti ehstu Deewa wahrdus un ziti — lai ar atwehrtàm rokam to usnemtu. Bet tà ka leelakà dala neprot lasit, tad darbs pee wineem ir apgruhtinats. Es tschakli mahzos winu walodu, un laikam buhschu speests eerihkot preeksch mekledamàm dwehselem skolu. Zeru, ka is schis tautas dwehseles netikai taps glahbtas, bet ka daschi taps no ta Kunga man dahwinati kà palihgi (misionari). Muhsu motto skan: Jerusalemi un Palestinu preeksch Jesus! Kungs palihdsi un leez muhsu roku darbam labi isdotees.

Daudf tuhkstoschi kreewu starp Seemswehtkeem un Leeldeenam apmeklè swehto semi. Kaut gan wini godbijigi un ar luhgschanam staigà pa neaismirstamam weetam, tomehr zaur wiseem ahrejeem puhlineem wini neatrod meeru. Mana seewa isdala starp wineem grahmatinas un daudfi tàs labpraht un ar pateizibu peenem. Tas Kungs lai ari scheit pagodina sawu wahrdu zaur muhsu neezigo kalposchanu.

Preeksch kahda gada schejeenes masà tizigo pulzina starpà izzehlusès Wasarswehtku kustiba, kura pee daschàm dwehselem bij ar tàm paschàm sihmem, kahdas jau pasihstamas Wahzijà un Kreewijà. Daschi nepeepilditi praweeschojumi ir sihmes, ka ne wifs bij nahzis no augscheenes. Bet tas Kungs pats teesàs un dseedinàs sawus laudis.

Beidsot wehl japeemin scheit waldoschà nabadsiba. Scheit darbojoschàs misiones ustur katru deenu tuhkstoscheem nabagu. Tee dabù par welti maisi un dsihwokli, behrneem skolu, kur wini mahzas anglifki, franzifki un wahzifki; slimeem ahrsts un apteeka par brihwu. Scheit ir sewischki daudf azu slimneeku. Kahda brahla skolà, preeksch dascheem gadeem, wina klasè no 54 behrneem 49 bij slimi ar azim. Loti, loti daudf aklu ir scheit, dala no kureem eeweetoti aklo eestahdès, zitus, skaità 30 un wairak, behru deenàs redf waimanadamus ejam sahrkam pa preekschu.

Fabriku scheit naw, tapehz ari ir maf darba. Daudfi pahrmainus strahdà 2 deenas un 4 atpuhschas.

Daschi nabagi dsihwo semes dobumôs un alàs. Weenu tahdu nabagu es preeksch daschàm deenam satiku Akeldamas tihrumà, (Ap. D. 1:19). Wina mahjoklis bij kahds wezs kaps klintì. Mehs esam nodomajuschi un jau eesahkàm usmeklet nabagus un pasneegt wineem kopà ar ewangelijumu ari maisi. Tas tatschu buhs pehz Deewa prahta, ja muhsu misiones darbs swehtajà semè tiktu no tizigeem nemts aisluhgschanàs. Mehs ari aisluhdsam ar preeku par Juhsu darbu.

Ja daschi wehl bes tam wehletos nemt sewischku dalibu pee schi dwehselu glahbschanas darba un palihdsèt kraht dsihwus buhwakmenus preeksch debesigà deewnama ari scheit Jerusalemè un Palestinà, tad wineem preeksch ta ir laba isdewiba. Kas weenmehr daris, ko mihlestiba leek, tas beidsot pehz padarita darba warès preezigi eewahkt kuhlischus un muhschigi atdusetees pee ta Kunga, Tehwa namà.

Wehlamees ari „Krist. Wehstn." sanemt. Gribu winà allasch eesuhtit sinas par schejeenes misioni, semi un laudim.

Muhsu Kunga Jesus Kristus schehlastiba lai ir ar jums un ar wiseem swehteem.

Jerusalemè, Palestinà, Birkit Mamilah 315. Juhsu lihdszihnitajs F. Kreutzmüllers.

Golgatas namà, Rigà, Hospitalu eelà Nr. 24, tagad jo sekmigi weizas garigais darbs. Tur ir weetas 1500 personam; nams atrodas apkahrtnê, kur basnizas loti wajadseja. Sinams, tumsibas spehkam nepatika gaismas aufschana. Seemas wakarôs huligani eeradàs eewehrojamà skaità, lai pa sapulzes laiku greestu wehribu us sewi. Daschas reises tee mehginaja logus dausit waj zitadi apgruhtinat deewwahrdneekus. Starp teem bij poli, kreewi, latweeschi — kahdus nu pretineeki bij dabujuschi uspirkt. Bet pateizotees Deewa schehlastibai un polizijas apsardsibai, kà ari kahrtibneeku noteiktibai, tagad wifs schai sinà ir nokahrtots. — Preeksch swehtkeem tika wiswairak apmekletas wakara sapulzes, tagad ari preekschpusdeenas deewkalpojumà laudis pluhst leeleem pulkeem klausitees mahzibu sprediķus par ikdeenas sastopameem jautajumeem. Wakareem ir pa leelakai dalai ewangelisazijas sapulzes, ari loti apmekletas. Wifas schis sapulzes, ar maf isnehmumeem wada, nupat kà no waldibas apstiprinatais draudses mahzitajs H. Redins, kursch lihdf isgahjuscham gadam ar sekmem nodarbojàs Amerikà starp latwjeem, wahzeem, kreeweem un angleem. Jauneeschu deewkalpojumi swehtdeenu pehzpusdeenàs, weenadi interesanti preeksch leeleem un maseem, top ari labi apmekleti. Wairak kà no 100 dseedatajeem sastahwoschais

koris zenschas sawu usdewumu ispildit zik labi ween eespehjams. Pagahjuscho seemu, zeturtdeenu wakarôs pulksten 8 tapa tureti preekschlasijumi par Jesus dsihwi. Peektdeenu wakarôs — tizigajo jauneeschu sapulzês, kuras apmeklê ari labs skaits wezaku kauschu, dalibneeki weenmehr nes lihdsi Bibeles. Lihds ar janna gada sahkumu wini nobeidsa Bibeles atbildes 20 lekzijâs us satana maldu mahzibam jeb meleem. Tagad tee mehgina Kristus mahzibu pareisi lasit, atminet, winas kodolu eedalit, saprast un leetot sew un ziteem par swehtibu. Gandrihs katrâ sapulzê top pasneegtas sihmites aisluhgschanam par slimeem, nelaimê krituscheem, grehzineekeem u. z., ka ari pateizibai par paklausitam luhgschanam. Dauds kauschu ik mehneschus pasino par bauditâm no ta Kunga swehtibam un atgreeschanam no grehkeem. Lai tas Kungs palihds ari us preekschu sekmigi lihdsstrahdat luhgschanâ: „Lai nahk Tawa walstiba!" Arwids Ramans.

Golgatas Nama Jauneeschu swehtkôs, swehtdeen, 23. februarî sapluhda nezereti dauds kauschu. Plaschâ sahle bij pahrpildita lihds pehdejai weetinai. Jauneeschi bij peelikuschi wisu sawu spehku un puhles, lai rahditu, zik jauki dsihwes seedonî atdotees Jesum. Sapulzi atklahja un wadija brahlis Krastinsch. Koris, dueti un kwarteti skandinaja aisgrahbjoschas dseesmas. Dsirdejâm dauds deklamaziju, pilnu tizibas, zeribas un mihlestibas. Ari muhsu weesu, Bolderajas tizigo koris dseedaja skaistas dseesmas un daschi teiza deklamazijas. Pee sirds ejoschu runu noklausijamees no muhsu dahrgâ weesa Wiskreewijas Baptistu preekschneeka dehla, brahla Golajewa no Balaschewas, Sarat. gub. Ihsôs sirsnigôs wahrdôs winsch tehloja, starp zitu, mahtes luhgschanu: „Ai, mahtes luhgschana, zik leela, swehta tu!" Swehtki kuplâs programas dehl beidsâs deesgan wehlu. Seedonrihts.

No Jelgawas. 2. februarî Jelgawas baptistu draudses prezeto mahsu pulzinsch, nobeidsot sawu darbibas gadu, sarihkoja tam Kungam par godu pateizibas swehtkus. Pagahjuschais gads bijis gan ar daschâm gruhtibam saweenots, tomehr preeka un swehtibas pilns.

Prezetâs mahsas nebija taupijuschas puhles apmeklejot slimneekus un nabadsinus, sneeguschas teem pretim sawu laipno palihdsibas roku, apdahwinadamas noskumuschos ar gariga satura raksteem un usturas lihdsekleem. Labu dalu naudas winas apgrosijuschas preeksch misiones.

Suhtni no dascheem Rigas draudschu mahsu pulzineem un weetejâs draudses jauneescheem apsweiza gawilneezes. Swehtkôs bija eeradushees ari kahda dala no Rigas „Golgatas Nama" dseedatajeem, ka ari mahzitajs br. H. Redins, kursch swehtkus loti kuplinaja ar sawu interesanto atstahstijumu par Ameriku. Mainijâs dseesmas, runas un deklamazijas. Frizis S.

No Leepajas. Muhsu masais misiones pulzinsch wehl arweenu, sawa spehziga wadona Jesus wadibâ soko weenmehr, lai gan ar maseem sokeem, tomehr noteikti us preekschu.

Esam isplatijuschi ap 17.000 traktatu scheseenes walodâs. Mehs droschi tizam, ka tas ir muhsu mihlâ Meistara prahts un Winsch bes sawas swehtibas neatstahs sawu wahrdu pee postâ grimuschas zilwezes. Ta ka 30.000 traktatu ir jau pee beigâm, tad nodrukajam atkal jaunus. E. Wihtolinsch.

Leepajâ nodibinajuschees jau 5—6 luhdsesu pulzini. Luhdsot stiprinamees un ejam no spehka us spehku. Peedsihwojam ari luhgschanu paklausischanu. Jums bij redset, zik mehs wisi no sirds slawejam to Kungu par br. Redina apstiprinaschanu Golgatas namâ un par Ewangelijuma nama atwehrschanu. Tas bij luhgschanu isnahkums. Zeram, ka ari pahrejo neluhgsim welti. J. J. Swars.

A. Ausinsch, bijuschais pilnibas mahzibas isplatitajs Wentspils un Talsu apgabalôs, ir pehdigi atsinis likumigas laulibas wajadsibu un daschu Wentspils un Piltenes brahlu klahtnibâ tapis salaulats. H. Sommerfeldts.

Wentspili pee mums tagad, slawets Deews, ir juhtams un radees pawasars. Wairak dwehseles ir mantojuschas pestischanu un daudsi zihnas. Aisluhdseet! Juhsu br. K. Krauls.

No Usas. Dahrgais br. Fetler un ziti, kas strahdajeet pee „Krist. Wehstnescha!" No sirds Jums pateizamees! Zaur „Kr. Wehstn." esam sanehmuschi dauds swehtibas. Ari mums ir nodibinajees mas luhdseju pulzinsch. Nahkam kopâ diwas reises nedelâ un luhdsam pehz spehka: 1) Sew nomirt, lai Kristus waretu eeksch mums dsihwot; 2) pehz pamoschanam muhsu draudsês, jo eljes naw; 3) luhdsam pehz apsolitâ Sw. Gara leetus un gaidam ari to Kungu atnahkam. Schis stundas mums ir palikuschas tik dahrgas, ka bes winam wairs newaram istikt. Luhgschanas stundâ buht mums ir baudijums, ne darbs. Tas Kungs jau brihnischki swehtijis ihso luhgschanas darbibu ar wairak atgreeschanas gadijumeem.

Lai tas Kungs maksâ par Juhsu puhlem pee „Kr. Wehstnescha." Masakais brahlis eeksch Kristus, E. Sihpolinsch.

68 gadu misiones darbs Dualâ, Afrikâ. Dualas kristigo draudse schoruden swineja peeminas swehtkus misionara Alfreda Sakera atnahkschanai. 16. junijâ 1845. gadâ, Sakers, Kamerunas misiones dibinatajs no Anglijas, ussahka, starp Dualas laudim, sawu Kristus wehstnescha darbibu. Leelajâ Beteles basnizâ, kur katru gadu teek notureti augschâ minetee swehtki, bija sanahzis leels baudsums bijuscho paganu, kuri tagad eeraudsijuschi to swaigsni, kas uslehza no Jekaba. Leels preeks bija redset, ka ne tik daschas dwehseles ir glahbtas, bet ari i s t a u t a s w i d u s, kur lihds schim nekahda augstaka gariga attihstiba naw bijuse eespehjama, w i h r i i r i s a u g u s c h i, k u r i i r s p e h j i g i s c h a h d u s

swehtkus sarihkot un wadit; kureem ir noteikts skats par sawas tautas ļaunumeem un grehkeem, un kuri uſstahjas pret teem, lai ļauschu pulkus westu Deewam tuwak. Tà tad 68 gadus pazeetigais misiones darbs Dualâ naw bijis weltigs, bet bagats augļeem. Tà iſskatas peekrastes pilsehtinâ Dualâ. Bet widus Kamerunâ wehl daudſ miljoni atrodas tumschajâ paganisma naktî. Muhsu Meistârs saka: „Es esmu nahzis uguni mest wirs ſemes un kà Es wehletos, ka ta jau degtu" Luk. 12:49.

Un mehs?

„Ko lai es suhtu? Kas buhs muhsu wehstnesis?" „Man ſchehl ta tauta, jo wiņi ir kà awis beſ gana." Jesus pats sewi nodewas wiņas dehļ. Un tu?

No Afrikas ſiņo kahda misionare: ar leelu preeku rakstu jums, ka muhsu skolas darbs eet uſ preekschu. 26 ſehni ir kristiti un muhsu skoleni ir leeli palihgi muhsu darbâ. Reiſ es luhdſu preeksch muhsu poliklinikas brihwprahtigus ļaudis, kuri waretu tur ko strahdat, 15 personas peeteizàs, kas bija uſ to gatawas. Katru sestdeenas pehzpusdeenu muhsu jaunekļi apmeklè kaimiņu zeemus un eeluhdſ uſ swehtdeenas deewkalposchanam. Muhsu baſniza no ta laika ir pilnaka. Bet ſehni dara wehl ko wairak, wiņi apleezina atklahti un beſ bailem tàs pateesibas, kuras wiņi ir sapratuschi. Bet skolotaju jautajeens ir speedoschs — kur ņemt leetderigus skolotajus?...

Apmeklejums Lejas-Kursemê. Peenahza eeluhgumi apmeklet daschus misiones laukus Lejas Kursemê. Wilzeenâ sastapos ar br. A. Poli, kursch zeļoja uſ to paschu pusi. Zeļâ strahdajàm kopigi, gan dſeedot, gan sarunajotees par Jesu ar lihdſbrauzejeem latweescheem, wahzeescheem un kreeweem.

W a i ņ o d ê turejam wakara sapulzes diwâs weetâs, tadehļ ka publikas weenai daļai wehl ir laikam drusku aiſspreedumi. Tas Kungs swehtija abâs weetâs. Waiņodneekeem wispahri ir zentiba uſ labu.. Tur daudſ religisku ļauschu. Blakus luterțizigeem ir ari brahļu draudſe, ar ihpaschu sapulzes weetu un baptistu draudſes luhgschanas nams. Zik nomaniju, wisas schis ewangelisku kristigaju grupas sateek labi. Tur eeradusches ari adwentisti, kas mehginot ļaudis no ewangelijuma west atpakaļ uſ wezas deribas bauschļu iſpildischanu un lamajot kristigus ļaudis par zilwekeem ar ta „swehra ſihmi" un slawejot sewi par weenigi pareiſeem Deewa behrneem. Ari teem esot tur kahdi 10 peekriteji. Ļaudis tur ilgojàs pehz swehtischanàs sapulzem.

J u t k a i s c h o s behrnu deewkalpojumâ eerihkojam paganu misiones kasiti. Pee dascheem bij nomanams slahbums, tomehr draudſes wairakums likàs slahpstam pehz swehtischanas straumem. Atjaunotà eepasihschanàs ar garâ weenoteem darija pateesi labu. Sapulzes bij labi apmekletas. Jutkaischeeschi alasch bijuschi progresiwi uſ labu. Esmu pahrleezinats, ka tà buhs ari turpmak.

P r e e k u l e s st a n z i j a ir prahwa pilsehta. Tur ir ari ehrts luhgschanas nams, kurâ ar ewangelijumu kalpo brahļi D e e n a w s, F r e y m a n s un K r e e w i ņ s c h. Nedeļas un swehtdeenas skolu wada ar labàm sekmem mahsa S. K a r l s o n. Ļaudis tur wispahrigi nopeetni un isslahpuschi pehz pateesa ewangelijuma. Wakara sapulze bij bagatigi apmekleta no peeauguscheem un behrneem. Runaju abam schķiram. Br. S k u j a no Grobiņas tur palika kalpot Luhdſamâ deenâ.

W e l d e n e e k i pahrtaisijuschi sawa tagadejà preekschneeka br. A m b r e n a wadibâ wezo luhgschanas namu par jaunu patihkamu templi. Luhdſamâ deenâ tur ļauschu bij peeteekoschi un uſņehma ewangelijumu ar preeku.

L e e p a j a s P a w i l a draudſes jauneeschi eeluhdſa mani sawâ stundâ 24. februara wakarâ, kur bij jadala lihdſ par saņemtam no ta Kunga luhgschanu paklausischanam pehdejâ laikâ. Tee ir dedſigi kà arween, iſplatit traktatus, leezinat un dwehseles peewest Jesum. Daudſi gaida ar ilgoschanos uſ swehtischanàs sapulzem Leepajâ.

H. R e d i n s.

Starptautiska Bibeles studija.

H. R e d i n a:

Juhdu sabata pareisa swehtischana.

16. martâ. **Luk. 13:10–17; 14:1–6.**

Zelta teksts: Swehtdeena ir zelta zilweka dehļ, un ne zilweks swehtdeenas dehļ. Mrk. 2:27.

I. **Wezas deribas sabats.** Tas Kungs pehz 6 deenu darba duseja septitâ un wezas deribas Deewa tautai dewa likumu, lai pehz 6 darba deenam septitâ atpuhschàs. (5. Moſ. 5:13–15). Naw derigi dſihtees tikai pehz laizigàm mantam, bet wajag ņemt laiku ari preeksch dwehseles wajadſibu apmeerinaschanas. Preeksch pehdejàm nepeeteek tikai masu laiziņu ikdeenas, bet wajag sewischkas deenas. Wajag laika, kurâ palihdſam muhsu tuwakeem garigi, un masturigeem un slimeem ari laizigi. Schim noluhkam dota sewischka deena. Kà bij sabatu jaswehti, par to praweets Esaja dod paskaidrojumu: „Ja tu sawu kahju sawaldi — t. i. peekopi s w e h t u d ſ i h w i; nedari, kas tew patihk — t. i. turi rokas gatawas, l a b u d a r i t; ja tu dusas deenu nosauzi par lihgsmibu, par ta Kunga swehto, kas zeenijama. Lai tawas luhpas pasludina m i h l e s t i b u u ſ t a K u ņ g a p a w e h l e m, un tu tà wiņu godâ turi. Lai tawa s i r d s k a l p o D e e w a m, lai t a w a g r i b a i r p a d o t a K r i s t u m; ka nestaigà sawus zeļus. Lai tawas w e h l e s c h a n à s i r d e b e s c h ķ i g a s, newis dſihschanàs pehz peļņas. Lai t a w a m e h l e teek wadita no Sw. Gara, ka neruna leekus wahrdus.

II. **Wezaju likums par septitas deenas swehtischanu.** Bet kur zilweki Deewa eekahrtojumu sahk pahrgrosit, -- tur naw labi. Israeļa wezaji dewa paskaidrojumus par sabata swehtischanu, kuri nesaskaneja ar galweno mihlestibas bausli (5. Moſ. 6:5) un padarija sabatu ļaudim par nastu. Nastu nebrihksteja nest, tadehļ wezajee aiſleedſa sabatà leetot neihstus ſobus un wirsdrehbes. Skroderim nebij peektdeenas wakarâ brihw eet pahri eelai

ar adatu un ſkrihwerim ar rakſtamu ſpalwu, lai neatraſtos pehz ſaules noeeſchanas ahrpus mahjas ar darba rihkeem pee ſewis. Płaut bij aiſleegts, tadehł wezajee aiſleedſa ſabatâ nopluhkt wahrpu un ehſt (Luk. 6:1—2). Seeweetei nebij brihw ſabatâ luhkotees ſpeegelî, lai neeeraudſitu ſew kahdu ſirmu matu un netaptu kahrdinata to tuhliꞥ iſraut un tà buhtu notikuſi płauſchana. Nebij brihw eekurt uguni, nedſ iſnihzinat kaut kahdu inſektu. Stahſta, ka ſabatâ iſzehlees ugunsgrehks Juhdu pilſehtas dałâ Jeruſalemê. Neweens no Juhdeem to nedſehſa un neko neglahba un łahwa 3 meitenem ſaudet dſihwibu. Weena no wiꞥu ſeeweetem, wehlak no ziteem norahta, atbildeja, ka tas bijis patihkams upurs Deewam, kurſch algu doſchot par to, ka tee łahwuſchi drihſak ſaweem mihłoteem mirt, nekà pahrkahpt ſabata bauſli.

III. **Kà tas Kungs Jeſus ſwehtija ſeptito deenu?** Wiꞥſch neeewehroja wezaju likumus, bet darija weenumehr Sawa Tehwa prahtu (Jn. 5:30; 19). Wiꞥſch neſtrahdaja nekad pełnas waj Sawas ſlawas pehz, bet tikai, lai daritu zilwekeem labu un lai łaudis godinatu Deewu. To paſchu Wiꞥſch darija wiſas ſeptiꞥas deenas nedełâ. Sabats bij preekſchſihme uſ duſu eekſch Kriſtus, kura nenoſihmè kuhtribu, bet labdaribu. Tà kà debeſu walſtiba jau ſemes wirſû eeſahkuſees, tad ari ihſta garigà duſa eeſahkuſees, proti tuwaku mihleſchana. Kriſtus bariba bij darit Sawu debeſu Tehwa prahtu un tadehł labdaribâ bij Wiꞥa preeks. Pirmais Wiꞥa darbs ſabatâ bij

1) Mahzit ſinagogâs. Tahdas bij katrâ weetâ, kur 10 wihri tahdu wehlejàs un apſolijàs to kahrtigi apmeklet. Tàs bij pehz eeſpehjas buhwetas uſ paaugſtaku weetu waj kalnu, reiſem weenkahrſchas, reiſem greſnas. Weenâ puſê ſehdeja wihreeſchi, otrâ ſeeweetes. Widû bij platforma, uſ kuras ſehdeja ſapulzes waditajs waj dſeedatajs. Luhdſot wiſu waigi bij greeſti pret Jeruſalemi. Tur nerunaja draudſes wirsneeks ween, bet ari ziti. Scho iſdewibu iſleetoja tas Kungs Jeſus un wehlak ari Wiꞥa apuſtuli un tur paſludinaja ewangelijumu.

2) Dſeedinat ſlimus un tà palihdſet wisnabagakeem un noſchehlojamakeem zilwekeem. Jaunâ deribâ aprakſtiti 7 gadijumi, kur tas Kungs ſabatâ dſeedina ſlimus: 1) Wihru ar ſakaltuſchu roku (Mt. 12:1—13). 2) Wihru ar neſchkihſtu garu (Mk. 1:21—26). 3) Sihmaꞥa ſeewas mahti (Lk. 4:38). 4) Seewu ar neweſelibas garu 18 gadus (Lk. 13:10—16). 5) Slimo pee Beteſdas dihka (Jn. 5:5—11). 6) Akli dſimuſcho (Jn. 9:14). 7) Uhdens ſehrdſigo zilweku (Lk. 14:1—6).

Tas Kungs ſtahweja ſinagogâ uſ platformas, no kuras wareja pahrredſet tà wihreeſchu, kà ſeeweeſchu nodału. Tikko Tas eeraudſija no ſlimibas ſawilkto ſeewu, Wiꞥa ſirds eeſchehlojàs par to. Beſ ka buhtu luhgts, Wiꞥſch wehlejàs tai palihdſet tuhlit. Tas Kungs to peeaizina. Ar gruhtibam ta ſpehj tuwotees. Weens dſihwibas pilns teikums no Jeſus mutes un weena dſihwibas pilna aiſkahrſchana ar Wiꞥa rokam — eedewa ſchai ſeewai pilnigu weſelibu. Sche bij tas wisleelais Ahrſts, kas wareja palihdſet, kur ziti neeeſpehja. Slimà tuhlit pazehlàs taiſna un ſlaweja Deewu. Jeſus darbi weenumehr paſkubinaja łaudis uſ Deewa ſlaweſchanu.

Wariſeju wirsneeki, lai waretu drihſak tam Kungam Jeſum atraſt wainas, to reiſem eeluhdſa pee ſewis uſ meelaſtu un tur tad uſ Wiꞥu gluhneja (14:1). Weenâ ſchahdâ namâ bij ari uhdensſehrdſigs zilweks. Tas Kungs pirms dſeedinaſchanas praſa wariſejeem: waj brihw ſabatâ dſeedinat? Tee negribeja teikt: ja! un nedrihkſteja teikt: nè! Tadehł tee zeeta kluſu (14:3). Tas Kungs dſeedinaja ſlimo un to ſuhtija prom, par peerahdijumu, ka tas ir weſels un war weikli ſtaigat.

IV. **Iſſkaidrojums par ſeptitàs deenas ſwehtiſchanu.** Kamehr dſeedinatà ſeewa Deewu ſlaweja un wiſi łaudis preezajàs par wiſeem ſcheem brihnuma darbeem (17. p.), tikam baſnizas preekſchneeks apſkaitàs un łaudim adreſedams ſawu runu, to ihſtenibâ ſaka uſ Jeſu: ſeſchas deenas ir, kur jaſtrahdà... un ne ſabatâ (14. p.). Wiꞥſch negribeja ſapraſt, ka

„Kriſtigs Wehſtneſis“ Nr. 3, 1914. g.

atnahzis jauns laikmets, kur kahdas deenas pateeſa ſwehtiſchana wairs nepaſtahw beſdarbibâ, bet labdaribâ. Tas Kungs wiꞥam aiſrahda, ka tee tà kà tà ſtrahdà ſabatâ. Tee atraiſa wehrſi waj ehſeli, lai tos dſirdinatu (13:15) un iſwelk wehrſi waj ehſeli, ja tee eekrituſchi akâ (14:5). Ja tee glahbtu wehrſi waj ehſeli iſ gruhta ſtahwokła, uſ kahda pamata tee uſdroſchinajas to paſchu nedarit zilwekam? Zilweks ir wairak neka dſihwneeks un to ahtrak jaglahbj, it ſewiſchki, ja tas jau 18 gadus no ſlimibas bijis ſaiſtits (13:16). Zilweks naw ſabata dehł, lai tajâ mozitos, bet ſabats ir dots, lai zilwekam dotu iſdewibu labu darit ziteem un ſewi garigi ſtiprinat (Mk. 2:27). Jeſus bij Kungs neween par dabu, ſlimibam, gareem un nahwi, bet ari par ſabatu. Wiꞥſch to eezehlis un war atzelt waj ſwehtiſchanas weidu pahrgroſit, lai peemehrotos pahrgroſidamees apſtahkleem. Ta Kunga pretineeki ſaprata, ka Wiꞥſch runajis pateeſibu un wareja darit tikai wehl weenu leetu, proti... kaunetees (13:17). Kur zilweks lopus kopjot neeewehro wezos likumus, bet kad japarahda ſchehlaſtiba zilwekam, tad atſauzas uſ wezàm paraſcham, lai waretu iſwairitees no labdaribas darbeem, tur tas pełna noſaukumu leekulis (13. p.) Demeteris Eweſû tikai aiſ pełnas kahribas ſauza, ka Pawils ſaimojot Deewu. Tà muhſu deenâs daudſi ſaimo taiſnibas ſludinatajus un met uſ teem ehnu, weenigi ar noluhku, lai ſawus eenahkumus eepaturetu un pawairotu.

V. **Kà mums jaſwehti ſwehtdeenu?** Jaunu wihnu jalej jaunôs ahdas traukôs, tà ari debeſu walſtibas jauno darbibu jaeerihko jaunâs formâs. Jaunâ deribâ naw wairs teeſibas teeſat par ſabateem u. z. leetam, kuras bij ehna uſ jauno deribu. Tagad wiſas deenas jakalpo tam Kungam, japełna uſturs ſew un peederigeem, un japalihdſ wahrdeem un darbeem Deewa walſtibu iſplatit. Lai uſ to waretu labaki ſagatawotees, mums wajag ihpaſchas deenas. Tas Kungs pehz augſchamzelſchanàs no miroꞥeem 40 deenas Saweem apuſtułeem dewa mahzibas, kuras tee agrak nebuhtu warejuſchi paneſt. Ko Wiꞥſch teem ſazija par ſewiſchkàm deenam, naw uſrakſtits. Kad nu par ſabata neſwehtiſchanu wairs naw brihw teeſat (Kol. 2:16) un Kriſtus mahzekli pirmâ nedełas deenâ ſapulzejàs aiſ aiſſlehgtàm durwim (Jn. 20:19) un tad tas Kungs eeradàs pee teem un atkal pehz aſtoꞥàm deenam tas Kungs bij wiꞥu ſapulzê (20:26), pirmâ nedełas deenâ tas Kungs uſzehlàs no miroꞥeem (Jn. 20:1), pirmâ nedełas deenâ, kà ſwehto ſapulzes deenâ bij jaſaleek miſiones naudas (1. Kor. 16:2) preekſch Jeruſalemes draudſes un ſahkot no pirmà gadu ſimteꞥa kriſtigee pirms nedełas deenas pulzejuſchees uſtaiſitees un mahzitees Deewa wahrdu — tad ari mehs ſekojam wiꞥu paraugam un daram kà tee darija.

Turpreti łoti behdigi ir, ja kriſtiti zilweki ſwehtdeenu pawada romanu laſiſchanâ, teatrôs, ſałumu ballês, kahrſchu ſpehlês, ſchuhpibâ, laizigâ darbâ waj ſkolâs, tà kà dwehſelei nekas nedod iſdewibas atſpirdſinatees. Muhſu Kungs Jeſus iſleetoja katru iſdewibu, ſeptitâ deenâ apmeklet ſinagogu. Lai ari mums ir preeks apmeklet ſwehto ſapulzes. Kas ſaka, ka Deewu warot peeluhgt, laſit un dſeedat wiſur, tas to pa leelakai dałai nedara nekad un nekur. Swehtdeenas naw mums dotas preekſch laizigàm iſpreezam, bet preekſch garigeem preekeem, kuri paſtahw ſwehtôs darbôs. Ja tagad łaudim wehl druſku ir ſwehtdeena, tad nahkoſchai paaudſei ta nebuhs nemaſ. Juhdu ſeeweetem bij daudſ jaſtrahdà peektdeenâ, lai waretu ſabatu peenahzigi ſwehtit. To paſchu lai mehs daram, ſagatawodamees uſ ſwehtdeenam.

Mums ari leela iſdewiba darit ta Kunga Jeſus darbam radneezigus darbus. Mums kaimiꞥôs ir daudſ nabadſiꞥu, ſlimu, behdigu, noſpeeſtu. Laſat ſekoſchas rakſtu weetas: 5. Moſ. 15:11; Mt. 26 11; 3. Moſ. 23:25; Luk. 14:21; 3. Moſ. 19:10; 23:22; Jek. 2:5; 1. Jn. 3:17; Jek. 1:27; 2. Kor. 8:9; Dw. dſ. 41:1—3. Glahbſchanas darbs ir ſwehtdeenas darbs. Beſ tam darbs ſwehtdeenasſkolâ ir brihniſchki ſwehtigs. Ta Kunga Jeſus darbi radija pateizibu pret Deewu. Zaur labdaribu ari mehs waram ſcho ſlawu leelâ mehrâ pawairot.

Iluſtrazijas. Juhdu rabis ſtahſta, ka 7 brahłi dſihwojuſchi kopâ. Seſchi ſtrahdajuſchi ahrpus mahjas, weens apkopis mahjas

un taisnīgs ehst. Tee sahkuschi to apskaust un likuschi ari tam eet strahdat ahrpus mahjas. Bet tad wakareem puhrmahkor istabas bijuschas aukstas, netihras, maltites negatawas u. t. t. Drihsi tee sahkuschi dsihwot pa pirmai wihsei. Mums wajag septitas deenas.— Kahds ardewa nabagam 6 rubļus no saweem septineem. Bet nabags tam wehlak issbruka un ar waru atnehma ari septito. Zilwekam nepeetcek ar 6 darba deenam; tas nem ar waru ari septito.— Behrni tika atlaisti no skolas us pahris deenam. Tee par to preezajās, jo gribeja tās pawadit sawu wezaku namā. Deewa behrneem preeks par brihwdeenu, jo tee to war pawadit sawa Tehwa namā, basnizā. Kahds puritanu jauneklis Anglijā nemahzijās skolas darbus swehtdeenā. Pee pehdejā eksamena tam bij daudsi jamahzās, lai mantotu medali. Tas tapa loti kahrdinats, ari swehtdeenā darit skolas darbu, tomehr to nedarija un nobeidsa skolu ar pirmo godalgu. Kahds neitizigais us to sazija: „puritanisms atmaksajās."

M. R. Jasnowskajas:

Mahzibas zelā pasneegtas.

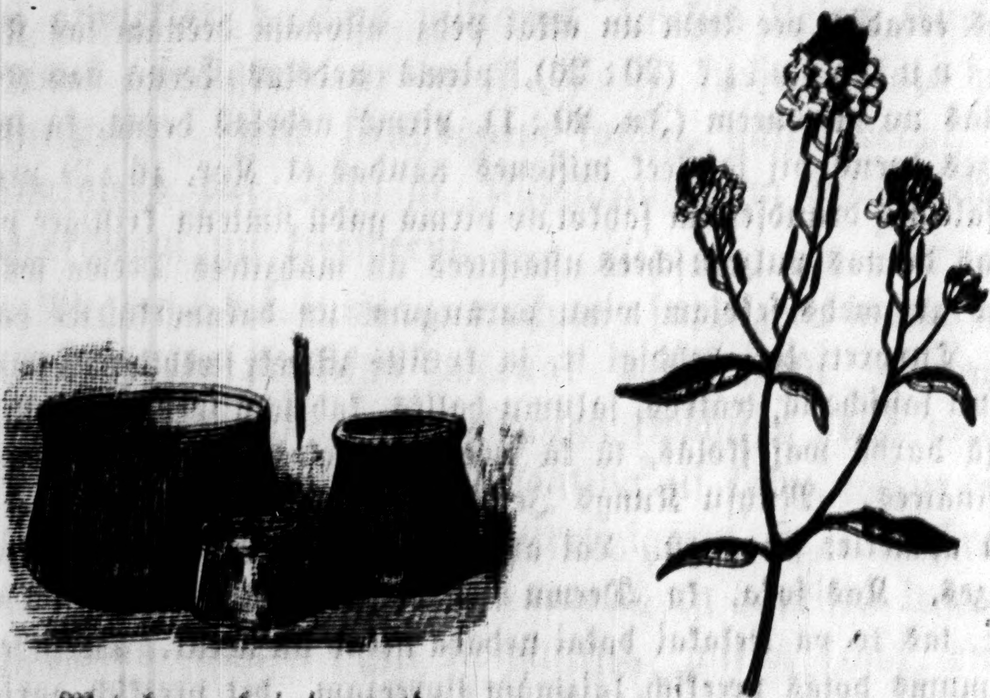
23. martā. Luk. 13:18–35.

Selta teksts: „Ne ikkatrs, kas us mani saka: Kungs! Kungs! eees Debesu Walstibā, bet tas kas mana debesu Tehwa prahtu dara." Mat. 7:21.

Galwenās domas: Kà Deewa Walstiba aug.

Jesus jau sludinaja 3 gadus un daschi no Wina mahzekleem tikpat ilgi staigaja Tam pakal. Beeschi wini dsirdeja no sawa Meistara par Wina walstibu, un Tas teem apsolija dalibu tajā. Winsch teem stahstija ari par sawu tuwojoschos nahwi. Dabiski, ka domas par Jesus Walstibu nodarbinaja winu prahtu. Azim wini to neredseja, nekahdas pahrmainas nenotika, wiss palika kà bijis. Kur tad ir schi Walstiba? Wini bij tuwu issamischanai; to bij mas un wini bij tik wahji leelajā Romas walstī.

Jesus pamahza tos zaur lihdsibam, kuras paskaidro winu stahwokli un atstahj to azim neredsamas deewischkas pateesibas, ikkà reis parahdijās Elisas kalpa azim breesmu stundā engelu legioni.

Metala mehrini graudu ismehroschanai saimneezibā.

Sinepju sarinsch.

I. Deewa walstibas augschana lihdsinas sinepju graudina augschanai, pp. 18, 19.

Mateus saka, ka ta esot wismasakà no sehklam, kuras zilweki leeto saimneezibā. Dahrss, kurā tas Kungs issehja scho sehklinu, bij Israela tauta: Deews tik daudsi gadu simtenus sagatawoja scho tautu schis sehklinas usnemschanai.

Galwenà wehriba teek greesta us to, ka schi sehklina no sahkuma bij tik masa; eesahkās no tik neeziga, neeewehrojama. Nabaga, weentuka Zilweka mahziba, kuram nebij ne naudas, ne karaspehka, ne politiska stahwokla; mahziba, apslehpta daschu mahzeklu sirdis, neeewehrota un par warenu neatsihta. Pateesi schi sehklina bij masa, bet dsihwibas pilna; peepildita no Swehtā Gara, kursch winus atdsihwinaja, sajuhsminaja us paschaisleedsibu, mihlestibu un deewa spehku, apgaismodams un peepildidams ar pateesibu. Zik tatschu warena bij winas darbiba un zik leeli bij panahkumi, kuri apgreesa wisu pasauli!

Deewa walstibas augschana atsewischkās personās.

Tam pascham janoteek, lai Deewa Walstiba attihstitos atsewischku personu sirdis. Meers, preeks, tiziba, mihlestiba, gaisma nekriht uruhsu swehsēlēs no debesim, lihdsigi sneega pahrslam, waj leetus pilem. Paklausidams muhsu luhgschanai, Deews mums suhta schis swehtibas, eewehrodams pee tam sinamus likumus. Schee Gara augli aug un attihstas sem garigas saules un leetus, kuras mums suhta Deews; wini suhz dsihwibas sulu no ihstā wihnakoka un tapehz ari top stipri.

II. Deewa walstibas augschana salihdsinata ar raugu, pp. 20, 21.

Tas Kungs nesaka ween, ka Deewa Walstiba lihdsinajas raugam, bet raugam, apslehptam 3 mehrōs miltu.

Raugs darbojas zaur atsewischkām, jau saraudsetàm dalinam, kuras saweenojas ar nesaraudsetàm. Bibelē raugs arweenu apsihmē saruhguschu mihklu, t. i. jau saraudsetas miltu dalinas.

Winsch darbojas zaur mikroskopiskeem kermenischeem, kuri atrodas raugā leelā wairumā. Tagad mehs sinam, ka tee ir masi, nedalami augi, kuri wairojas grupās, katrā no 2 lihdsi 6 jeb 8 lozekleem. Frantschu sinatneeks Pasters, atradis, ka 2 kermenischi pee $10^{4}/_{10}{}^{0}$ temperaturas diwi stundu laikā rada 8. Paaugstinatā temperaturā wairoschanàs noteek ahtraki. Bet darbojoschā raugā wajag papreekschu paschā buht ihpaschibas, kuras spehj eedot dsihwibu ziteem. Wahrdi, kuri nenahk no sirds, ne pascha pahrdsihwoti, bet no ziteem sanemti padomi, leekulota deewbijiba, kura netop iswesta dsihwē un wiss, kas naw pahrdsihwots pascha sirdī, newar atnest labuma un eedot dsihwibu ziteem.

Peemehrs: Kahdā uniwersitates musejā atrodas eewehrojamas stikla pukes. Winas isgatawo Wahzijā, un tàs teek isleetotas pee botanikas mahzibas, lai saprastu puku usbuhwi. Meistars, kursch pagatawo schis pukes, nem stiklu, lampu, ispuhschamo truhbinu, krahsas stikla issihmeschanai, un isstrahdà stikla puki. Pehz tam winsch gatawàs eewihsta watē un suhta us augschmineto uniwersitati. Bet schis pukes naw dsihwas un newar eedwehst dsihwibu zitàm smilschu dalinam, no kurām taisa stiklu, tahdu paschu puku pagatawoschanai.

III. Kadehl lai mehs zenschamees tikt Debesu walstibā. pp. 23–30.

Jesus neatbild teeschi us usdoto jautajumu, bet norahda, ka katram wajag winu preeksch sewis atrisinat. Winsch paskaidro noteikumus, kuri scho jautajumu war apsihmet. Winsch peerahda, ka dsihwibas wahrti ir schauri un wajag peelikt puhles, lai eeetu zaur wineem. Daudsi grib zaur teem eeeet, bet tikai tadehl newar, ka negrib ispildit noteikumus un newehlas neko upuret.

Peemehrs. Us kahdas glesnas bij usihmeta seena ar schaureem wahrteem, zaur kureem wareja eeeet tikai rahpus. Kahds zilweks puhlas isspeestees zauri ar netaisni eeguhteem leeleem selta maiseem, bet tee winu aiztura. Otrs, apkampis wisu pasauli, grib tikt eekschā zaur scho weenigo eeeju, bet nasta israhdas par leelu. Tomehr kahds eetika eekschā, atstahdams sadausitus alus pudeles ahrpusē, kur winas isbira kalna apakschā, netahku no schaureem wahrteem. Laudis newar eeeet grehka dehl, ko tee eemihlejuschi, un no kura negrib schkirtees.

War dsihwot starp tizigeem, apmeklet sapulzes, bet wiss tas ir weltigi, ja zilweks nenoschehlo sawus grehkus un nedabun jaunu sirdi, kurā eerakstiti Deewa bauschli. No jauna neatdsimuschi laudis newar buht Deewa saimes lozekli. Nekas neschkihsts nedrihkst eekluht Deewa namā. Tas Kungs to atgahdina, norahdidams us breesmigàm behdam, kuras pahrnem wisus, kuri neeewehro Wina aizinajumu, kad wini beidsot atradisees ahrpus

Deewa walstibas, pateizotees tikai tam, ka teem nebij Wina Gara un tee nebij atdsihwinati ar Wina dsihwibu.

M. N. Jasnowskajas.

Atkahrtojums.

30. martâ.

Selta teksts: Ko tas Kungs no tewis prasa: tikai taisnibu darit, schehlastibu mihlet un pasemigi staigat sawa Deewa preekschâ. Mik. 6:8.

Laikmets, kuru apnem atkahrtojums, satura sewî neleelu laika sprihdi, apmehram 3 mehneschus, neilgi preeksch Jesus kalposchanas beigam. Isnemot pirmàs lekzijas gadijumus, wisi ziti notikuschi no oktobra widus lihds janwara widum un ir usrakstiti Lukasa Ew. no 10. lihds 13. nodalai. Schaîs 4 nodalâs atrodama saihsinatâ weidâ wisa Jesus Kristus mahziba.

Notikuma weeta ir neleela Perejas dalina. Pereja atrodas austrumos no Jardanes, Jesus winu apmekleja deesgan reti.

Lekzijas geografija. Mehs labaki sapratisim lekziju, ja eedomasimees schis semes un winas eedsihwotaju dabu. Pereja, kur Jesus sludinaja un strahdaja schos 3 mehneschus, isplehschas no Genezaretes esera us deenwideem lihds Nahwes juhrai. Austrumos no Jardanes wina pahrwehrschas par tuksnesi, kursch jau sahkas nedauds juhdses no upes. Schi seme daschadi atschkiras no pahrejàs Palestinas — Judejas, Samarijas un Galilejas (semes, kuras atrodas schaipus Jardanes), kur Jesus, galwenâ kahrtâ, dsihwoja un mahzija, tapehz ka Jardane bij gruhti pahrspehjams schkehrslis starp abam Palestinas dalam. Wina tek pa dsiku un nelihdsenu grawu, gar abàm malam eerobeschotu kalnu wirknem, kuri pazelas 1500—1800 pehdu wirs upes gultnes. Jardanes krasti apauguschi ar beesu tropisku meschu, kurâ dsihwo plehsigi swehri; pate upe eeslehgta starp augstàm seenam un winâ neskaitami dauds krahzes un wirpuli, — augstakà weeta atrodas 682 un semakà 1292 pehdas semak par juhras lihmeni. Tapehz tur naw un ari nekad nebij ne pilsehtu, ne meestinu, un satiksme starp austruma un reetruma semem loti aprobeschota, lai gan tur ir seklas weetas pahrejai un trihs wezi tilti.

Pereju apdsihwoja, galwenâ kahrtâ, judi, bet starp teem dsihwoja ari greeki, kuri stipri atschkihràs no judeem zaur kulturu un mitologiju.

Ja skoleni eewehros augschmineto, wini atradis katrâ lekzijâ waj nu kaut ko par paschu Jesu, jeb par to, ko Winsch stahstija klausitajeem. Buhtu labi, ja wini sahktu mahzitees schis lekzijas masakais 2 nedelas preeksch atkahrtojuma; studetu winas mahjâs un apdomatu, kâ peemehrot sew un sawam laikam.

Skolenam wajaga tà pahrsinat katru gadijumu, lai neween pats spehtu isstahstit, bet waretu ari ziteem palihdset.

Klasê teek istirsati tee lekzijas jautajumi, kuri saistas ar skolenu dsihwi.

1. Stahsts par Jesu un behrneem.
Jesus mihlestiba us behrneem. Behrnu gars.
2. Daschu misionaru wehsture. Pee ka wineem wajadseja eet. Kà wineem wajadseja eet. Ko teem wajadseja darit. Ko runat. Kahdu misionaru darbu mehs waram darit?
3. Stahsts par schehlsirdigo samareeti.
Eeksch ka mums wajaga lihdsinatees schim schehlsirdigajam zilwekam. Lai behrni pastahsta scho stahstu tà, kà tas waretu notikt muhsu deenâs un muhsu pilsehtâs.
4. Stahsts par kalpojoschàm seewam. Jesus Betanijâ.
5. Stahsts par zilweku, kursch usmodinajis sawu kaiminu pusnakti Kà mantot Deewa swehtibu.
6. Stahsts par usbrukumu namam. Launums uswarets ar labu.
7. Stahsts par Jesus Kristus sarunu, pusdeenâ pee wariseja.
8. Stahsts par to, ko mums mahza putni.
9. Stahsts par nabago bagatneeku. Ko nosihme „tapt bagatam" eeksch Deewa.
10. Stahsts par 2 nama turetajeem.
11. Kà Jesus Kristus swehtija sabatu.
12. Stahsts par sehklu. — Par raugu.

M. N. Jasnowskajas:

Gahjeens us Emmaü.

6. aprilî. **Luk. 24:13—35.**

Selta teksts: „Kristus ir nomiris, bet wehl wairak, Winsch ari usmodinats." Rom. 8:34.

Leeldeenas lekzija.

Kas notikàs pirmâ Leeldeenas swehtdeenâ? Ka redsams, Jesus kapâ guldischana naw bijusi galiga apbehdischana; ta bija drihsak steidsiga un tikai pagaidu apbehdischana, lihds paees swehtdeena, kad nomiruscham wares labaki un swabadaki parahdit pehdejàs pagodinaschanas. Tadehl laikam, agri no rihta pirmâ nedelas deenâ daschas no seeweetem, Jesus draugeem, steidsas pee kapa, lai swaiditu Wina meesas un tàs sagatawotu preeksch galigas apbehdischanas. Pee kapa atnahkuschas, winas atrada akmeni noweltu un kapu tukschu. Lihka auti atradàs kapâ, bet lihdsâs wineem sehdeja sposchâs drehbês tehrpees engels, kursch winàm pasinoja, ka Kristus augschamzehlees un ka winàm scho notikumu japasludina mahzekleem. Pahrsteigtàs seeweetes aissteidsàs ispildit usdewumu. Mahzekli nu sawukahrt steidsàs pahrleezinatees par dsirdeto. Mums jaapskata notikumus, ar kureem nobeidsas schi eewehrojamà deena.

. . . Atrada akmeni no kapa noweltu (Luk. 24:2).

I. **Pahrtrauktà saruna. 13—16. Kur atradàs Emmaüs? Ta bija masa pilsehtina, werstes desmit no Jerusalemes?**

Kas gahja us Emmaü? Diwi no mahzekleem: weens wahrdâ Kleopas, par kuru mums wairak nekas naw sinams; otrs turpreti, kura wahrds naw peedots, laikam bija pats Lukas; tikai wina ewangelijumâ tik tuwu schis notikums ir aprakstits, kà to wareja darit tikai azuleezineeks. Wini dewàs zelâ kà laudis, kuri pahrzeetuschi leelu semes trihzi, un teek nospeesti no pahrdsihwoteem eespaideem.

Par ko mahzekli runaja? Par leetam, wistuwak winu sirdij; par to, kas wiswairak winus intereseja, un us ka bija dibinatas wisas winu zeribas — par Jesus nahwi. Wini bija istruhkuschees un spreeda sawâ starpâ (15. p.)

Kas wineem peeweenojas? Pats Jesus. Warbuht ka Winsch atradàs ar mahzekleem jau wisu laiku, bet winu azis nebij atdaritas, lai redsetu Winu. Loti interesanti sekot, kas bija tee isredsetee, kureem pirmajeem Kristus pehz augschamzelschanàs parahdijas: Marija ar sirdi, lihdsigu altarim, kursch smarschoja no mihlestibas; Peteris, grehkus noschehlojis aisleedsejs; un schee diwi mahzekli, pahrnemti no sarunam par winu mihlà Skolotaja nahwi. **Kas peewelk Kristu?** Mihlestiba, grehku noschehloschana un Wina taisnibas studeschana.

Kadehl Jesus netika pasihts? Lukas saka, ka winu azis tika aisturetas. **Markus turpreti (Mark. 16 : 12) saka, ka Jesus parahdijees „zitâ gihmi."** Kristus meesa bija kâ kura katra, bet ar winu jau bij notikuse ta leelâ pahrmaina, kura Wina meesu pahrwehrta par garigu meesu.

II. **Peewiltas zeribas.** 17—24. *Kahdu jautajumu Kristus usdewa mahzekleem?* Par ko juhs runajeet?

Kas peerahda Kristus darba nosihmi? Ta isbrihneschanâs, kura isteikta Kleopas atbildê. Daschi tulko wina wahrdus schahdi: „Waj tad tu weens pats dsihwo Jerusalemê?" Tikai weentuligs zilweks, atschkirts no ziteem, wareja palikt nesinaschanâ par to, kas pildija katra muti.

Kâ Kleopa isteizâs par Kristus darbibu? Winsch saka, ka Winsch bijis praweetis, stiprs darbôs un wahrdôs preeksch Deewa un zilwekeem; bet ak wai, tik ween! wini gaidija no Kristus daudſ wairak.

Ko wini gaidija no Kristus? — Bet mehs domajam, ka Winsch ir Tas, Kuram wajadseja Israeli atswabinat no Romeeschu wehrdsibas un no grehku wehrdsibas. -- Mahzekli, kâ redsams, lika leelas zeribas uſ schim Leeldeenam. Jesus eejahschana Jerusalemê apstiprinaja winu domas. Bet nu jau trihs deenas, kamehr Winsch miris. Winu zeribas isgaisuschas! pilnigs saschutums! Leelais darbs nogahsts pihschlôs no neeeredsetâs Romas waras, wiss beigts, wiss isnihzinats, un tas wisbreesmigakais — pehdigi krusts.

Kahda wehl neskaidra zeriba redsama pee Kleopas? Kapa apmeklesschana no seeweetem un wina stahsts par engeli, bet wisa tas tik nepahrleezinoschs.

Kahdu lomu spehlê tiziba kristigajâ dsihwê? Tiziba neleek kaunâ, saka apustulis Pawils.

III. **Atklahts raksts** 25—27. *Kahdu pahrmetumu Kristus issazija mahzekleem?* Ak, juhs neprâschas! issauzâs Winsch behdigs. Kâ Winam bija taisniba! Kas war buht sliktaks par netizibu, kura dsimst uſ swehto rakstu likumu nesaprâschanas: pirms zeeschanas, tad swehtiba; pirms krischana, tad uswara Wisu scho saprotami jau praweeschi bij pasludinajuschi. Mahzekli nepasina Kristu , nedſ Sw. Rakstus.

Ko Kristus darija ar wineem? Wini peegreesa wehribu zilweku, seeweetes un engeka wahrdeem, bet dsihwo, muhschigi pastahwoscho Deewa swahrdu wini neeewehroja. No scheem raksteem wini nesmehlâs sew sinas, kam bija janoteek ar Jesu Kristu. Kristus sahk atklaht Rakstus, un ar katru Wina wahrdu winu sirdis eedegas, isdsisuschas zeribas atdsimst, un spahrnus dabujusê tiziba zelâs arween augstak un augstak.

. . . Tee to gauschi luhdsa un sazija: paleez pee mums (Luhk. 24 : 29).

Kâ atklahsees mums raksti? Kad mehs pahrdomasim un pahrrunasim par wineem. Sewischki ja mehs winus studesim pee Jesus kahjam, greesdamees pee Wina luhgschanâs. Tikai Kristus war atklaht mums swehtos Rakstus, tadehl ka Winam weenam ir pee wineem atslehga. Wislabakâ Bibeles skola ir luhgschanas skola.

Ko nosihmê — atklahta un aisklahta Bibele? To mehs redsam no scho diwu mahzeklu peemehra. Aisklahtâ Bibele noweď pee schaubischanâs un isaisuma. Atklahta Bibele parahdâs zeeschâ tizibâ un leelâ preekâ, jo tur mehs atrodam sawu Glahbeju.

Peteris un Jahnis dodas pee kapa.

IV. **Atwehrtas azis.** 28—35. Luhk, wini jau tuwojas Emmausai. Tahlumâ redsamas dsihwojamas ehkas. Uſ zela sastopam laudis. Winu zelsch drihſ nobeigsees.

Kadehl Kristus gribeja eet tahlak? Winsch neislikâs, bet pateesi buhtu aisgahjis, ja mahzekli nebuhtu luhguschi Winu palikt. Winsch ari gribeja pahrbaudit, zik dsili winus ir kehris Wina wahrds, un waj wini wehlas ar Winu wehl buht kopâ.

Kâ wini Jesu pasina? Pee weenkahrschas maltites, kad Winsch, eenehmis aiſ galda nama tehwa weetu, panehma to maisi, pateiza un pahrlausa. Warbuht, Winam pazelot rokas, wini eeraudsija naglu rehtas; jeb warbuht wini atzerejâs, kâ Winsch pateiza lauschu puhli paehdinot, jeb tas wineem atgahdinaja pehdejo wakarehdeenu.

Kadehl wini tuhlin atgreesâs uſ Jerusalemi? Winu sirdis bija tâ no preekeem pahrpilditas, ka wini newareja notikuscho nedalit lihdſ saweem brahleem.

Wini greesâs atpakal pawisam ziti zilweki un winu otrais zelojums loti nelihdsinajâs pirmajam. Preeksch wineem atklahjâs jauna pasaule. Steidsigi eedami par Jerusalemes eelam wini peenahza pee sen pasihstamam durwim un peeklauweja.

„Jesus Kristus tas pats wakar, schodeen un muhschigi." Katru brihdi Winsch war pazelt aiskaru un parahditees mums, kâ Marijai, Peterim un Jahnim. Katru reisi, kad Winsch zaur Sawu wahrdu jeb zitadi atklahjas muhsu sirdim, mehs daram labi, ja dalamees par to lihdſ ari ziteem.

Ko isdsirda un ko pawehstija uſ Jerusalemi atnahkuschee mahzekli? Tikko atwehra durwis, nepaguwuschi isteikt notikuscho, wini apsweiza tos ar mums jau pasihstameem wahrdeem „Kristus augschamzehlees!" Kamehr wini preezajâs, Pats Jesus eeradâs winu widû un wahji apgaismotâ istabina pildijas ar gaismu, kahda naw wirs semes.

Augschamzelschanâs godiba.

Kahda Leeldeenas godiba ir muhsu azu preekschâ, kuras ir dseedinatas zaur Jesu?

1. *Zeribas godiba.* Azs naw redsejusi, ausſ naw dsirdejusi, ko tas Kungs ir sagatawojis teem, kas Winu mihlê.

2. *Mihlestibas godiba.* Nahwes tumsibas juhra apgaismojas zaur Deewa mihlestibas gaismas pluhdeem.

3. *Dsihwibas godiba.* Mehs allasch paleekam stahwot pee domam par nahwi, kura wisu isposta. Labak domasim par Kristu, kursch atnahks muhs glahbt. Domasim par dsihwibu, kura

parahdiſees wiſâ pilnibâ. Nedomaſim par ſchķirſchanos, bet par ſatikſchanos, kura mums ſtahw preekſchâ.

E. N. Kuteinikowas:

Kriſtus galda runa.

13. aprilî. **Luk. 14:17—24.**

Selta tekſts: Kas pats paaugſtinajas, taps paſemots, un kas pats paſemojas, taps paaugſtinats. Luk. 14:11.

I. **Jeſus pee meelaſta ſabatâ** (1—6. p.). Jeſus beeſchi tureja galda runas. Mehs pee galda beeſchi iſleetojam laiku preekſch tukſchas tehrſeſchanas. Jeſus to katrreiſ iſleetoja leetderigi. Mehs winu atrodam pee wakarina mahzeklu widû un ne reti pee wariſeju galda kà eeluhgtu weeſi. (Sabata weeſibas bij paraſta leeta pee judeem, tikai ehdeeni tika paſneegti aukſti, eepreekſchejâ deenâ gatawoti).

Wariſeji Jeſu eeluhdſa, gribedami Winu pahrbaudit, tadehł wini, kà domajams, jau agrak atweda uhdensſehrdſigo zilweku. Uſrahdtjis wineem winu zeetſirdibu, Kriſtus itkà no ſawas puſes pahrbauda winu dſihwes mehrki.

II. **Kahdu godu jameklè** (7—11).

Pee ſlawenà wariſeja uſ meelaſtu bij ſapulzejees leels pulks, un wini wiſi kautko mekleja, pehz kautka teezas. Kriſtus uſrahda winu ihſtàs wehleſchanàs. Winſch eewehroja, ka weeſi iſmekleja „pirmàs" weetas, t. i. weetas, tuwak pee galda gala, kur ſehdeja ſaimneeks. Wini dſinàs paaugſtinat ſewi, apmeerinat ſawu godkahribu un lepnibu.

Kad mehs ar kahdu ſateekamees, jeb kautko apſahkam, tad mehs pateeſibâ eſam tahdi pat „weeſi". Kahdu weetu mehs iſmeklejam? Kas muhs dſen un walda?

Ar lihdſibu par aizinateem uſ wakarinu ſtas Kungs aiſrahda uſ paſchpaaugſtinaſchanàs ſekam (Sal. ſak. w. 18:12). Ari paſemiga ahrpuſe neko nenoſihmè, ja ſirds paleek lepna. Neihſta paſemoſchanàs lepnuma dehł ir pateeſibâ ſawa goda mekleſchana.

Peemehrs: Reiſ pee Lutera atnahza wezite un ſazija: „Zik es eſmu leela grehzneeze ... un mana ſirds par to tik łoti ſahp!" — „Ja, es ſinu, ka juhs pateeſi eſat leela grehzneeze," peeſihmeja Luters. „Kà? Kas jums to teiza?" ſapihkuſe eeſauzàs wezite.

„Zilweka lepniba winu gahſis" (Sak. w. 29:23), t. i. daris winu nelaimigu — to juht katrs, kas neleedſ Sw. Garam ſewi pamahzit. Turpretim no otras puſes, — kalpoſchana ziteem Deewa ſlawas dehł ir laimigas kriſtigas dſihwes noſlehpums.

Peemehri: Kreewijâ preekſch Petera Leelà laika łaudis tika eezelti weetâs, ne pehz nopelna, bet pehz peederibas augſtakàm dſimtam, tà ka neiſglihtotee un neſpehjigee eenehma atbildigas weetas walſti, kas ſtipri kaweja walſts attihſtibu. Pirmo weetu eenemſchanas dehł beeſchi ſtrihdejàs un pat kahwàs. Kahds reiſ ſazija, lai eemahzitos peeklahjibu, tad naw wajadſigs buht ariſtokratam, bet tikai kriſtigajam, — un mehs peemetinaſim — jaunatdſimuſcham. — Kahda mahte eewehroja, ka winas rupjais un nepeeklahjigais dehls ir labojees, un peerakſtija ſcho eeſpaidu behrnu dahrſam, kuru winſch apmekleja. „Kà jums Schmidt jkdſe mahza peeklahjibu?" wina jautaja dehlam. „Nekà nemahza," atbildeja ſehns, „wina tikai pate ir łoti peeklahjiga."

III. **Kahdu labumu meklet.** 12—14. Weeſi mekleja „pirmàs weetas". Ko mekleja nama tehws? Kriſtus atklahj winu leekuligo weeſmihlibu, proti wehleſchanos baudit no Wina paſauligus labumus. Winſch neaiſleedſ ſapulzetees draugeem un radeem, tadehł ka pats to darija, bet tikai atklahj ihſto weeſmihlibas noſihmi: wina naw ſanemſchanâ, bet doſchanâ. Ta ir leekuliba zaur labeem darbeem meklet labumus.

„Tewim taps atdots kad tee taiſnee augſcham zelſees" — t. i. ka jau eſi Deewa behrns, ka paſihſti Kriſtu, un tew ir daliba pee muhſchigas ſwehtla mibas.

Peemehri: Daudſi kriſtigajee mehgina buht labi un lihgſmi tadehł, lai winus mihletu. — Daſchi pahrtrauz Deewa wahrda ſapultſchu apmekleſchanu, lai paſaules draugi tos neiſſmeetu. Turpreti Katrina Bùts pahrtrauza ſatikſmi ar ſawu pirmo bruhtganu tadehł, ka tas bija paſauligs zilweks. Deewa prahts bija preekſch winas wairak nekà paſchas laizigà laime.

3. **Ko meklet.** 15—24. Waj weeſibâs ſanahkuſcheem bija pareiſi uſſkati par Debeſu walſtibu? Spreeſchot pehz kahda weeſa iſteikumeem (15.) war redſet, ka wini zereja reiſ tur nokłuht. Bet waj tee winu pareiſi ſaprata, kuri mekleja dſihwê perſonigus labumus?

Lihdſibâ par „leelo wakarehdeenu" Jeſus atklahja wineem, ka 1) Debeſu walſtiba naw tahda, ka wini domaja, 2) ka Deews winus turp aizina, 3) ka ſcho ſauzeenu wini neeewehro, un 4) ka Deews aizinas zitus turp. Leekàs no ſahkuma, ka lihdſibâ wiſs ſaſkan ar judu domam par Debeſu walſtibu: Leels meelaſts, uſ kuru wini wiſi aizinati. Kadehł tad wini no meelaſta lai atteiktos! Pirmkahrt, tahda atteikſchanàs buhtu apwainojoſcha pret ſpehzigo nama tehwu; otrkahrt, wini paſchi ſewi atturetu no laba iſnahkuma. Ta tad ſchis meelaſts ir ſewiſchks, winſch neſaſtahw no ſemes labumeem. Eewehrojams ari, ka aizinatee netika attureti ſewiſchki no meelaſta zaur kaut ko grehzigu. Wini tik bij weenaldſigi pret aizinajumu.

Kriſtus norahda uſ trim eemeſleem aizinato dſihwê, kuri neatwehleja teem uſnemt Deewa aizinajumu ar nopeetnibu:

1) „Es tihrumu eſmu pirzis, un man janoeet to apraudſit" — bagatibas mekleſchana.

2) „Es peezi juhgus wehrſchu eſmu pirzis un noeemu to apraudſit" — aiſrauſchanàs darbâ.

3) „Es ſeewu eſmu apnehmis" — aiſrauts no daſchadàm paſauligàm iſpreezam.

Kuri ir tee aizinatee muhſu deenâs? Wiſi tuhkſtoſchi un miljoni, kuri ſauzas par kriſtigajeem. Deewa aizinajums pee wineem ir — pilnigi nodotees Kriſtum. Beeſchi uſ to atbild: es wehl neeeſmu gataws, jeb — es eſmu pahrak grehzigs, t. i. ziteem wahrdeem, man gribàs wehl tapat padſihwot, pagrehkot, — bet par Deewu padomat wehl katrâ brihdî buhs laika. Ir łaudis, kuri paſtahwigt atrod attaiſnoſchanu ſawàm kłuhdam. Peemehri iſ Bibeles: Eewa: „Ta tſchuhſka mani peewihluſe un es ehdu." Sauls: „Laudis ... nehmuſchi, kas tee labakee bija no ta iſdeldejamà, tam Kungam upuret." (Sam. 15:21.) Arons: „Es metu winu (ſeltu) ugunî un iſnahza ſchis telſch." Peemehri iſ dſihwes: Kadehł trauki naw tihri iſmaſgati?" jautaja kalponi. „Wini labi iſmaſgati, tik maſgajamais bija ſlikts." — Skolotajs: „Kadehł tu neiſmahzijees uſdewumu?" Skolneeks: „Es wiſu iſmahzijos, tikai ſcho weenu weetu es neſinu."

„Neweens no teem aizinateem nebaudis Manu wakarinu" (24). Tee, pee kureem Deews iſnehmumu taiſa, paſchi wainigi. Bet ar ſcho wehl lihdſiba nebeidſàs, jo tas Kungs ir labs. Nama tehws ſuhta ſawus ſulainus (Kriſtus mahzekli, miſionari, ſwehtdeenas ſkolotaji un wiſi jaunatdſimuſchee tizigajee) aizinat otro łauſchu ſchķiru „nabagus, kropłus, tiſlus un aklus" (21). Schee ir tee, pee kuru kahjam neatrodàs paſchu meeſas jeb gara bagatibas balaſts. Luhk kadehł „ſwehtigi tee garâ nabagi," un kadehł tagadejai inteligenzei tik gruhti tizet Kriſtum. Wini pahrak bagati. Tà peemehram pahrak „bagats" bija Tolſtojs, lai atſihtu to Kriſtu, Kurſch Ewangelijumâ.

Bet weetas Debeſu walſtibâ deeſgan un ſulainis teek ſuhtits pehz treſchàs łauſchu ſchķiras: „Iſej uſ leelzeleem un pee ſehtmalam" (23), pee teem, kuri naw wairs pilſehtâ. Schis ir Deewa aizinajums paganeem: „Eita pa wiſu paſauli."

— „Un speedi tos nahkt." Tas nepeezeeschami, tadehl ka schis diwas schkiras gandrihs nedomà, ka ari winus apsweiks Debesu walstibà.

Mehrkis wisai Kristus runai — pahrleezinat, ka Debesu walstiba ir preeksch wiseem, un ka wina ir weenigais mehrkis, pehz kura der zenstees.

Redakzijas telefons.

Us muhsu mihlo lasitaju atkahrtotu wehleschanos, gribam us preekschu „Kr. Wehstnesi" usnemt ari rakstus par garigàm kustibam, waj garigu darbibu muhsu dsimtenê is daschadu kristigu draudschu darblaukeem. Wisi pestitee, Jesus Kristus asinim schkihstitee un zaur Sw. Garu atdsemdinatee kristigee tatschu ir weens. Tee usskata wisu Deewa darbu par weenu un preezajas par sekmem us kopiga lauka. Debesis tee buhs ari weens. Schi kopdarbiba un schee kopigi preeki jaapsahk jau tagad, lai drihs waretu pepilditees luhgschana: „Tawa walstiba lai nahk!"

H. Redins.

Sapulzes preeksch eedsilinaschanàs Deewa wahrdâ un swehtâ dsihwê taps waditas Golgatas namâ no 15.—18. martam sch. g., mahzitajeem W. Fetleram, H. Redinam u. z. peedalotees. 16. martâ bes tam buhs Golgatas misiones otree gada swehtki. Tuwineeki un tahlineeki mihli sweizinati.

Apskats.

25. martâ 1914. gadâ.

Swariga deena Ewangelijuma Namâ, Peterburgâ.

Taisni pulksten 4 pehz pusd. Ewangelijuma Nama galwenâ sahlê notiks leela sapulze Deewa wahrda labâ, sakarâ ar Ewangelijuma Namu. Eeeja us scho sapulzi buhs tikai pa agrak isdotàm biletem. Wisus muhsu draugus, brahlus un mahsas, un Deewa darba draugus, luhdsam eerastees, kâ ari eepreeksch luhgt par scho sapulzi. Us Ewangelijuma Nama gul leels parads, un mehs wehlamees sapulzetees, lai ta Kunga wahrdâ ar kopigeem weenoteem spehkeem dsehstu kaut dalu no schi parada un tâ atweeglotu turpmako darbibu Ewangelijuma Namâ. Lihdsekku truhkuma dehl pats Ewangelijuma Nams wehl naw galigi pabeigts, naw no eekschpuses ar schtukaturu apklahts, naw nokrahsots, un bes tam wehl dauds ko atleek papildinat pee Nama: pabeigt apakschejâs — Golgatas un Betanijas — sahles, usbuhwet weetas preeksch koreem, orkestreem un muhsu jauneescheem, kâ ari skolu ar tizigeem skolotajeem preeksch muhsu behrneem. Tâ tad dauds wehl atleek ko wehletees, ko atsewischkam personam gruhti nahktos isdarit, bet kas weegli sasneedsams kopigeem spehkeem. Sirsnigi pateizos wiseem muhsu kristigeem draugeem, kuri jau no pascha sahkuma tik dedsigi un ar tahdu mihlestibu nahza man palihgâ sawâs leelâs wajadsibâs, un issaku zeribu, ka wezi un jauni draugi tik pat dedsigi pabalstis muhs muhsu darbâ preeksch Deewa un tuwakeem.

Luhdsu wisus muhsu lihdsstrahdneekus, brahlus un mahsas, eeturet weenu mehnesi — no 25. februara lihds 25. martam — kâ paschaisleegschanâs un mihlestibas mehnesi preeksch Deewa darba. Katrs weens no mums lai zenschas eetaupit, kur ween war un neisdoto naudu lai atleek sewischkâs krahjkasês preeksch Ewangelijuma Nama. Krahjkases tiks isdotas kopâ ar biletem us 25. martu. 25. martâ katrs brahlis un mahsa atnesis sawu krahjkasi us Ewangelijuma Namu. Eetaupit war loti dauds. Atminos, ka kahds no muhsu brahleem, nabaga saldats, gluschi bes lihdsekleem, bet aiskustinats zaur Ewangelijuma Nama wajadsibam, diwi waj trihs mehneschus dsehra tehju bes zukura un eetaupito zukuru atnesa preeksch Deewa darba wajadsibam. Ari schajâs deenâs man nahza dsirdams par kahdu jaunatgreestu kalponi, kura pehz sawas atgreeschanâs kautrejâs nemt no kungeem „dseramnaudu", lai wini nedomatu, ka wina isdara pakalpojumus tikai „dseramnaudas" dehl. Bet wehlak winai eenahza prahtâ, ka Deewa darbâ ir tikdauds wajadsibu un ka wina „dseramnaudas" waretu atdot preeksch Ewangelijuma Nama paradu dsehschanas. Nahkoschâ sestdeenâ wina jau atnesa sawâ kuwerâ 1.40 k., ko wina bij sanehmusi kâ dseramnaudas. Kahds apbrihnojams kristigas attapibas peemehrs.

Tâ gandrihs katrs atradis zelu, kâ dedsigi peedalitees 25. martâ, upureschanas deenâ preeksch Ewangelijuma Nama paradu maksaschanas. Weens, warbuht, buhs us meeru istikt schowasar ar wezo uswalku waj ar nehsato mehteli, otrs atturesees no leekeem isdewumeem pee isbraukschanas juhrmalâ waj salumôs, treschâ mahsa warbuht istiks ar pagahjuschâ gada zepuri! Ja kahds war dahwinat leelaku summu no agrakeem eekrahjumeem, nekas nebuhtu wairak teizams.

Ewangelijuma Nams ir muhsu kopigs preeks, muhsu kopigs usdewums tâ tad ir, nest wina paradus un ismaksat tos. Es zeribâ luhkojos us preekschu us to deenu, kad mehs beidsot waresim sanahkt kopâ un dseedat Deewam slawu, ka pehdejâ kapeika ir nomaksata! Lai tas Kungs mums us to palihds!

Wisus muhsu draugus luhdsam zits zitu paskubinat us 25. martu, lai schi deena buhtu preeksch mums leela un preeziga deena ar bagatu Deewa swehtibu. Atnahksim katrs ar to, ar ko Deews muhs swehtijis, atnahksim ar pateizigu sirdi par Deewa swehtibam un par nenopelnitu Deewa schehlastibu. Jo

Kahdreis sweschi bijam, tagad draugi mehs,
Kristus asinim wara weenot dwehseles!

Stipri zeru, ka wisi muhsu draugi no wisas sirds nahks palihgâ „nowelt akmeni“ — paradus no Ewangelijuma Nama. Us Ewangelijuma Nama ir wehl 50 000 rbł. leels parads. Ja kahds no brahłeem waj mahsam newar pats eerastees 25. martâ Ewangelijuma Namâ, tas lai atsuhta sawu dahwanu pa pastu us adresi:

В. О. 24 линія, д. № 11, С.-Петербургъ.

Juhsu masakais brahlis un lihdsstrahdneeks pee Jesus Kristus Ewangelijuma

W. Fetlers

Eekschseme.

Minska. Swarzewitschu pagasts, Pinskas aprinkî un Walsts domes lozeklis un muischas ihpaschneeks Papasopuls nolehmuschi slehgt wisas dsehreenu pahrdotawas un dibinat amatneezibas skolu, kurai minetais domneeks no sawas puses dod semes gabalu.

Kara spehka parahdês waj smotrôs bij paradums us Kunga un Keisara un wisas Keisariskas Gimenes weselibu dserot wisa kara spehka preekschâ pazelt tscharku ar wihnu waj degwihnu. Scho eeradumu tagad kara ministrija atmetusi. Us preekschu issauks „ura“ bes dserschanas. Ari Keisariskâs swehtku deenâs wairs nedos saldateem alkoholu, bet ehdamas leetas.

Ahrsemju pases finantschu komisija atzehlusi, tomehr brauzot ar parastàm pasem jamaksâ tàpat 15 r. leels nodoklis. Strahdneekeem atweeglinajumi eewesti. Us ahrsemem isbrauzeju apluhkoschana pee robescham notiks tàpat kà lihds schim.

Kanzelejas nodokli polizijas walde nolehmusi no 1. janw. tikai 75 kap. leelu, 1 rbl. un 90 kap. weetâ.

Baku. Tschornij pilsehtâ bijis leels ugunsgrehks. Nodegusch 18 nastas reserwuari. Saudejumi łoti leeli.

Breesmigs noseegums. Bobrowas aprinkî, Werchnij-Ikorezkas pagasta namâ usbrukuschi laupitaji un nokahwuschi kahdus 6 zilwekus, nolaupijuschi leelu summu naudas, aisdedsinajuschi ehku un paschi aisbehguschi.

Bihrinu bibliotekas beedriba swehtija 9. februarî 1914. gadâ 10-gadu pastahweschanas un jaunbuhwetâ nama eeswehtischanas swehtkus. Swehtki notika bes reibinoscheem dsehreeneem. Teizama preekschsihme!

No Warschawas. Tschagowizas sahdschâ schinîs deenâs kahds traks kakis nokodis Huwenda 1 gadu wezo behrnu. Tehws un mahte glahbjot behrnu ari sakosti. Sakostee nogahdati us slimnizu Warschawâ.

Ahrsemes.

Portugales nemeeri wehl aisween turpinas, ari dselszełneeku streiks arween peenemas. Telegrafa satiksme naw eesahkta.

Londonâ. Bibełu isdeweju sabeedriba 1912. g. isdewusi 8,000,000 Bibeles un 2,000,000 Jaunas Deribas. Schî Bibełu sabeedriba sawâ pastahweschanas laikâ pawisam isdewusi 250,000,000 Bibeles.

Franzijâ daschôs apgabalôs plosijàs stiprs weesuls, padaridams leelu postu Lionâ, łoti dauds mahjas sagruwuschas, pa leelakai dałai tàs, kuras zeltas nahkamai isstahdei.

Nemeeri Deenwidu Afrikâ sahk jau masinatees. Pulks streikotaju, kuri leelijuschees, ka nepadosees, tika aplenkti no polizijas. Kad ehdamas leetas sahka peetruhkt, tad wini labprahtigi padewuschees.

Berlinê breesmigs sprahdseens notika azilina fabrikâ. Pawisam eewainoti 8 zilweki, 3 nogalinati un no drupam iswilkti nesinams skaits.

Us juhras katastrofa. Zełâ us Nujorku twaikoni „Oklahama“ pahrsteidsa leela wehtra, kura kugi pahrlausa us pusem. Peesteidsas palihgâ twaikonis „Gregory“ un laida semê strikus. 2 ofizeeri un 1 matrosis nolehzja no kuga un peesehja pee teem slihkonus, bet no 28 wihreem, kuri bij us kuga, isglahba tikai 6.

Pasudusi uhdenî Brasilijas pilsehta. Bahijas walstî, bija leeli uhdens pluhdi. Nowaleschas pilsehta nemas wairs naw sinama, zitas pilsehtas ispostitas. Łaudis glahbuschees, kur tik warejuschi. Winu starpâ walda leels posts.

Wehstulneeks.

Ab. 789. Rakstu, kà redsat, nodrukajàm. Ihsus sinojumus par garigo darbu waj garigàm kustibam Palmu semê allasch gribam isleetot. Paldees.

Wairakeem. No wiseem lihdsstrahdneekeem, kuri grib, lai winu rakstus eeweeto „Kr. Wehstn.“, top prasits, lai eesuhta redakzijâ sawu wahrdu un adresi.

Abon. 490. Eewehrojamako pamodinaschanu zehlons allasch meklejams luhgschanâs, kuras suhtitas pee trona gan no atsewischkeem luhdsejeem, gan luhdseju pulzineem. Garigai remdenibai un mantas kahribai seko apnikums. Pehdejais isaizina ilgas pebz labaka, augstaka. Deewa wahrds muhs paskubina luhgt. Luhgschana naw pasauligam prahtam patihkama, tadehł tas zihnas pret to. Sahkumâ luhdseju ir mas, bet tee drihs pawairojàs un zaur teem durwis atwehrtas Sw. Gara darbeem.

Abon. 765. Tà ka „Kr. Wehstn.“ schinî gadâ paplaschinats par weselu loksni, pilnu interesanta satura is paganu un eekschsemes misiones laukeem, tad zena newareja palikt ta pati. Bet pahrdodot pa numureem eksemplars maksà tikai 12 kap. tadehł, ka pirzejeem pascheem tas janonem un tee nedabuhs premiju: W. Fetlera II. dseju un rakstu krahjumu.

K. F. — W. „Lai paklausam un steidsamees“ satur koschas paskubinaschanas, bet naw dseja.

H. Redins.

Iskwihtejumi.

Golgatas misionei: Seemels, Ugunzeemâ 1.50; m. Kalnignasch no Opekalna 1.—. **Krist. raksteem:** M. Turks jkdse 2.—. **Garigo skolu audsekneem:** (Rob. Fetlerim) J. K. 5.—. **„Kr. W.“ P. F.:** m. Grihwin, 2.—. **„Kr. W.“ issuhtischanai:** m. Kibat 1.—; Ischuijas latw. jaun. beedr. 5 eks. zeetumu., 5 eks. kareiwjeem; H. R. Palmers, Tschikagâ, 9. 99.—; Pawila dr. jauneeschi, Leepajâ, 8.— (kareiwjeem).

Sludinajumi.

Nr. 3. Saturs.

Redaktors-isdewejs: W. Fetlers. — Rigā, Hospitala eelā Nr. 24.

Drukajis P. Gailis Rigā, Jahna eelā Nr. 8. (eepretim Jahna basnizai).